

PRED BLIŽNJIMI VOLITVAMI NOVIH ČLANOV SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Ob razpisu volitev novih članov samoupravnih organov s strani CDS, ki bodo konec aprila letos je prav, da se že sedaj začnemo pripravljati na ta pomemben dogodek.

Ob novi organizaciji upravljanja v podjetju, ki so jo samoupravni organi sprejeli v začetku leta, se bodo letošnje volitve nekoliko razlikovale od volitev v preteklem letu. Člani obeh novoustanovljenih sektorjev — metalurškega in kemijskega, bodo volili celotne delavske svete teh dveh sektorjev. Za ostale sektorje in za CDS pa bodo vo-

litve le dopolnilo, torej volili bomo le polovico novih članov namesto tistih, ki jim letos mandatna doba poteče.

Akt samih volitev ne predstavlja posebno demokratične oblike, ako sama izbira kandidatov ne poteka kar najbolj demokratično. Le široko aktivna udeležba vseh članov kolektiva na predvolilnih sestankih bo omogočila izbor najboljših kandidatov za člane naših samoupravnih organov.

Naši dosedanja samoupravni organi so imeli v tem obdobju brez dvoma zelo težke in odgovorne naloge. Sprejemanje odločitev v pogojih gospodarske reforme je zahtevalo obilico znanja in razmišljanj. V celoti lahko ugotovimo, da so dokaj dobro opravljali svoje naloge in da so po svojih močeh prispevali k odločitvam, ki so bile v korist podjetju in članom kolektiva. Nič lažje ne bo delo samoupravnih organov v prihodnje. Potrebni bodo veliki naporji vsega kolektiva za normalizacijo poslovanja, vendar bodo najodgovornejše odločitve v pretežni meri slonele na naših predstavniških organih in na vodstvu podjetja.

Javni izbor kandidatov za bodoče člane samoupravnih organov mora sloneti v prvi vrsti na kriterijih sposobnosti in razgledanosti.

Odveč je govoriti, da izbori zaradi določenih simpatij ipd. ne morejo biti merilo, po katerem bi predlagali kandidate. Marljivi in disciplinirani ljudje bodo najboljši predstavniki kolektiva in bodo lahko tudi neposredno vplivali na kvalitetnejše delo organov upravljanja.

Udeležba posameznih kategorij naših članov v samoupravnih organih ne sme izhajati iz potreb po taki ali drugačni strukturi. Ako vemo, da imamo v podjetju določeno število žensk in mladih ljudi, ki so v celoti sposobni opravljati funk-

cijo člana kateregakoli samoupravnega organa, potem jih bomo kandidirali ne glede na strukturo ipd.

Ob javnih izborih kandidatov za bodoče člane samoupravnih organov, bodo morale glavni delež priprav nositi družbenopolitične organizacije med njimi zlasti sindikalna organizacija. Tako bodo izbori dosegli maksimalno stopnjo demokratičnosti, na drugi strani pa bodo izbori najkvalitetnejši.

Sindikalna organizacija bo organizirala množične sestanke v posameznih sektorjih, kjer bodo člani kolektiva lahko skupno izoblikovali kriterije za bodoče člane samoupravnih organov. Kolikor večja bo udeležba in kolikor živahnjša bo razprava, toliko boljši izbor lahko pričakujemo, ker bodo člani kolektiva gotovo kandidirali tiste člane, ki jim zaupajo in ki uživajo ugled zaradi osebnih kvalitete, ne glede na njihovo delovno dobo.

Čeprav se trenutno nahajamo v dokaj težki gospodarski situaciji, pa vendar ne smemo dopustiti, da ohromi naša aktivnost, temveč moramo še bolj spodbujati slehernega člana našega kolektiva, da aktivno izvršuje svoje naloge in tako prispeva svoj delež za korist kolektiva.

Proizvodnja in produktivnost v februarju

V mesecu februarju je v primerjavi z januarjem t. l. porasla proizvodnja za 2,6 %.

V primerjavi z istim mesecem preteklega leta pa je proizvodnja manjša za 13 %, zaradi manjše proizvodnje valjanih proizvodov, žveplene kisline in nekaterih kemičnih proizvodov. Ker je bila proizvodnja v februarju večja kakor v januarju, je kumulativno v dveh mesecih obeh let letos manjša za 9,6 %. To zaostajanje gre na račun že omejenih proizvodov, ki pa je bilo v februarju ublaženo. Visoko postavljen letni plan je bil dosežen s 14,8 % (100 % je 16,6 %).

Tudi v februarju nam ni uspelo plasirati žveplene kisline v izvoz po ceni, ki bi jamčila rentabilnost. Novih potrošnikov v jugovzhodnem delu države pa zaradi prevoznih stroškov in spričo nove kapacitete, ki je bila zgrajena v Trepči, nismo mogli pridobiti.

V valjarni so po končanem remontu še obstojale težave v proizvodnji, vendar je do konca meseca proizvodnja dobro stekla in je zaostala za doseženo proizvodnjo v februarju 1967 za okoli 100 ton. Pri kemičnih proizvodih so se prodajne možnosti v februarju izboljšale ter pričakujemo v naslednjih mesecih intenzivnejšo proizvodnjo.

V marcu se bo odprla tudi sezonska prodaja zemeljskih barv in premaznih sredstev. Povpraševanje po superfosfatu je večje od naše zmogljivosti predvsem

(Nadaljevanje na 4. strani)

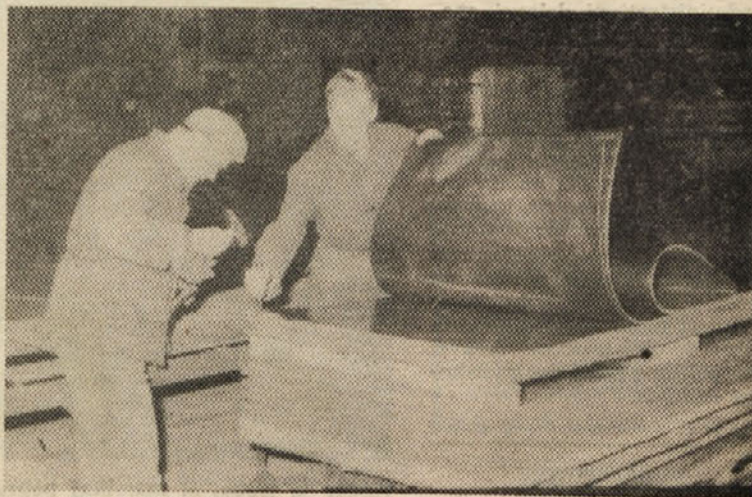
Posvetovanje o perečih problemih

Večje število delovnih organizacij s področja industrije je poslovno leto 1967 zaključilo s skromnimi rezultati in minimalnimi skladi. Kljub temu pa so bile sprejete obveznosti delovnih organizacij do skupnosti v letošnjem letu večje kot lani; v tej situaciji so tudi delovne organizacije oziroma delavci obremenjeni z vrsto dodatnih prispevkov.

V ta namen je bil sklican skupni sestanek predstavnikov gospodarskih organizacij, sindikatov in ostalih družbeno-političnih — občinskih in republiških forumov. V delovnih organizacijah se resno postavlja vprašanje, kakšno bo gospodarsko leto 1968.

Podatki, ki so bili iznešeni na tem sestanku, jasno dokazujejo premočno obremenjevanje gospodarskih organizacij, to pa se v največji meri odraža na osebnih dohodkih.

(Nadaljevanje na 7. strani)

Signiranje pločevine

VOLITVE NOVIH ČLANOV SAMOUPRAVNIH ORGANOV BODO 26. APRILA 1968

Centralni delavski svet je na podlagi 9. in 16. člena temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in na podlagi republiškega zakona o volitvah delavskih svetov razpisal volitve polovice članov centralnega delavskega sveta, polovice članov delavskega sveta vzdrževalnega sektorja in delavskega sveta strokovnih služb ter volitve celotnega delavskega sveta metalurškega sektorja ter celega delavskega sveta kemijskega sektorja.

Volitve novih članov centralnega delavskega sveta in članov delavskih svetov sektorjev ter strokovnih služb bodo dne 26. aprila 1968.

Volitve bodo izvedene po volilnih enotah. Za letošnje volitve so določene štiri volilne enote.

Nameščanje alonž na predleže

● **Prvo volilno enoto** — metalurški sektor sestavljajo obrati: topilnica s plinarno, keramiko, teče pečmi in raziskovalnim oddelkom; stara pražarna z žvepleno kislino in cinkovo belilo; nova pražarna cinkovih in pirnitnih koncentratov z novo žvepleno kislino; rafinacija cinka s proizvodnjo cinkovega prahu, kadmija in indija; valjarna cinka in proizvodnja zamak legur; obrati za proizvodnjo žice, cinkovih čašic in žlebov; tehnični in administrativni delavci enote oziroma sektorja.

● **Drugo volilno enoto** — kemijski sektor sestavljajo obrati: organska kemija; litopon in cinkov sulfat; umetna gnojila; obrat Mozirje; svinčevi oksidi, bakrov sulfat, modri baker, natrijev sulfid, hidrosulfid, kromov galun; obrati za proizvodnjo vseh tiskarskih potrebščin: mikrocink, cinkova avtotipija in ofset ter aluminijški ofset z ustreznimi kemikalijami; tehnični in administrativni delavci enote oziroma sektorja; raziskovalni oddelek.

● **Tretjo volilno enoto** — vzdrževalni sektor sestavljajo obrati: strojni; gradbeni; merilni; elektro obrat; strojna energetika; tehnični in administrativni delavci enote oziroma sektorja.

● **Četrto volilno enoto** — strokovne službe sestavljajo naslednji sektorji in službe: komercialni sektor s transportnim oddelkom in skladišči; finančni sektor; kadrovski sektor s pomožnimi službami in kuhinjo toplega obroka; plansko analitiški oddelek; pravna služba; sektor za varnost in organizacijo dela; investicijski sektor; glavni laboratorij.

● Delovna enota — metalurški sektor mora izvoliti celotni delavski svet. Delavski svet te enote bo štel 25 članov; za dobo enega leta bo izvoljenih 12 članov; za dobo dveh let pa 13 članov.

Enako izvoli svoj celotni delavski svet tudi delovna enota — kemijski sektor. Delavski svet kemijskega sektorja bo štel 23 članov. Za dobo enega leta bodo člani te enote izvolili 11 članov, za dobo dveh let pa 12 članov. Medtem pa bo delovna enota — vzdrževalni sektor volila samo polovico članov delavskega sveta. Ta enota izvoli v svoj delavski svet, ki šteje 23 članov 11 novih članov. Enako voli tudi delovna enota strokovne službe. V svoj delavski svet, ki šteje 23 članov mora ta enota izvoliti 11 novih članov.

● V centralni delavski svet pa morajo v omenjenih volilnih enotah izvoliti 28 novih članov in sicer:

— volilna enota metalurški sektor izvoli 12 članov;

— volilna enota kemijski sektor izvoli 4 člane;

— volilna enota vzdrževalni sektor izvoli 5 članov;

— volilna enota strokovne službe izvoli 7 članov.

Centralni delavski svet je izvolil tudi volilno komisijo, ki bo vodila priprave na volitve, določila volišča in volilne odbore, potrejala kandidature itd.

V volilno komisijo so bili izvoljeni: Pavle Kessler, dipl. iur. za predsednika ter člana Viktor

Skale, metalurški tehnik in Franc Graber, delavec. Za namestnika pa je izvoljen tovariš inž. Emil Krivec.

Centralni delavski svet je imenoval tudi komisijo za izdelavo volilnih imenikov. V tej komisiji so: Franjo Tovornik, pravnik — predsednik, Mira Bauman, kadrovski sektor — član, in Jože Ljubič, kemijski sektor — član.

Ta komisija bo izdelala volilne imenike, ki morajo biti razgrnjeni in na vpogled članom našega podjetja najmanj sedem dni. Čim se ugotovi, da kakšnega delavca ni vpisane v imeniku je to treba takoj javiti komisiji, da pomoto popravi. D. M.

KDO BO FINANCIRAL OKOLI 30 POKLICNIH ŠOL V SLOVENIJI?

S sprejetjem zakona o 27,5 odstotni prispevni stopnji, od katere je 1,95 % namenjeno za financiranje šolstva, je okoli 30 poklicnih šol v Sloveniji, med njimi tudi Šolski industrijsko kovinarski center v Storah, ostalo skoraj brez vsakih finančnih sredstev.

V ŠIKC v Storah, ki ima že dvajsetletno tradicijo, se izobražuje v letošnjem šolskem letu preko 200 učencev raznih poklicev kovinarske stroke (orodjarjev, strugarjev, rezkalcev itd.). Ti učenci so štipendisti štorske železarne, cinkarne in EMO. Omenjena podjetja so doslej za svoje študente plačevala tudi šolnino.

V začetku letošnjega leta je celjska izobraževalna skupnost razposlala vsem delovnim organizacijam na območju celjske občine prošnjo, da bi ji le-te do sprejetja novih zakonskih predpisov nakazovale en odstotek od bruto osebnih dohodkov za financiranje srednjega šolstva. V istem dopisu se sklicujejo tudi

na zagotovila izvršnega sveta, po katerih bo ta prispevek odračunan od obveznosti, ki jih bo določil novi zakon.

Na seji sveta ŠIKC Štore je ravnatelj tovariš Anton Klinar dejal, da šola za letošnje prve tri mesece še ni dobila nobenih sredstev, niti od izobraževalne skupnosti niti od delovnih organizacij. Spričo dejstva, da šola ne bo deležna ničesar od sredstev, ki so po novem zakonu namenjena za izobraževanje, delovne organizacije pa, zaradi visoke prispevne stopnje, ki jo določa nedavno sprejeti zakon, delno pa tudi zaradi slabšega finančnega položaja, niso več pripravljena sofinancirati omenjeno šolo, se poraja vprašanje, kdo bo odslej financiral to izobraževalno dejavnost. Če šola ne bo dobila finančnih sredstev, ji preti ukinitve; nakazani sta bili še drugi dve varianti: da bi jo sofinancirale gospodarske organizacije, ali da se preusmeri v vaješko šolo, kar bi pomenilo nazadovanje glede sedanjega načina in kvalitete izobraževanja.

Predstavniki gospodarskih organizacij so dejali, da je v tej šoli pridobljeno znanje kvalitetnejše od onega, ki si ga učenci pridobijo v vajeških šolah. Kader, ki ga je izobrazila ta šola, se je takoj uspešno vključil v proizvodno delo, zaradi tega je ta način šolanja potreben. Prevladalo je tudi prepričanje, da v sedanji situaciji ne bi smeli gospodarskih organizacij dodatno obremenjevati, temveč bi bilo treba glede financiranja vse šole enako tretirati.

Kadar je treba, si marsikaj popravimo tudi sami, sta dejala kurjača Rudi Jazbinšek in Franc Smole, ko sta zakrivila železni drog.

Program letovanj in regresiranje v letu 1968

Lansko leto je letovalo 417 naših delavcev in 535 njihovih družinskih članov skupno 10.077 dni. Regres za penzijske usluge je uživalo 405 delavcev in 351 družin-

skih članov skupno 8.235 dni. Za regresiranje penzijskih uslug, okrevanje, zdravljenje in prevozov je podjetje izplačalo 190.005,65 N-dinarjev.

Po planskih izkustvih je kadrovski sektor izdelal program regresiranja za leto 1968, ki ga je odobril centralni delavski svet na seji dne 19. februarja 1968 hkrati z za to potrebnimi finančnimi sredstvi. Osvojen program regresiranja je naslednji:

— Letovanje 305 delavcev in 400 družinskih članov skupno 8000 dni. Regres 105.000.— N-din
— Brezplačno zdravljenje v naravnih zdraviliščih za 30 delavcev in brezplačno okrevanje v počitniških domovih za 20 delavcev po 15 dni, skupaj 750 dni: 32.000.— N-din

— Regres za prevoz 800 oseb: 20.000.— N-din

— Riziko za nezasedena ležišča: 10.000.— N-din

— Prispevek na osebni dohodek in stanovanjski prispevek 33.000.— N-din; kar skupaj zneso 200.000.— N-din.

Sistem regresiranja še ni osvojen. Po vsej verjetnosti bo enak lanskoletnemu z razliko, da ne bo omejitve za delavce, katerih povprečni dohodek na družinskega člana presega 1.000.— N-din in da bo zdravljenje in okrevanje brezplačno.

Predlog sistema regresiranja

● Regres pripada v Cinkarni zaposlenim delavcem, upokojenecem in vzdrževalnim družinskim članom, če letujejo najmanj 3 dni neprekinjeno in največ 25 dni v letu.

● Za letovanje v naših objektih, ki jih bomo dobili na osnovi zamenjave ali v pogodbeno najetih objektih pripada regres po 15.— N-din na dan. Za letovanja v ostalih objektih v priznanih turističnih krajih in organiziranih campingih pripravda regres po 10.— N-din na dan.

● Za vzdrževane otroke do 10 let starosti bo regres iz točke 2 manjši za odstotek otroškega popusta v naših in pogodbeno najetih objektih, v ostalih objektih pa za 50 %.

● Za zaposlene, katerih povprečni dohodek na družinskega člana je manjši od 600.— N-din, bo regres povečan po 10 % enotne osnove na vsakih 100 novih dinarjev manjšega povprečnega osebnega dohodka do največ 50 % povečanega regresa.

Lestvica za dodatni regres

Povprečni osebni dohodek na družinskega člana v N-din	Dodatni regres na enotno osnovo %
Od 500 do 600	10
od 400 do 500	20
od 300 do 400	30
od 200 do 300	40
do 200 N-din	50

● Stroške zdravljenja v naravnih zdraviliščih ali okrevanja v počitniških domovih za 50 zaposlenih delavcev bomo krili v celoti. Na zdravnikov predlog

bo o izboru odločila komisija za družbeni standard pri centralnem delavskem svetu. Za brezplačno okrevanje pridejo v poštev dolgoletni delavci, ki delajo na težkih in zdravju škodljivih delovnih mestih, pri čemer bosta upoštevana predlog zdravnika in delavčevo materialno stanje.

● Za prevoz na letovanje v naše ali pogodbene objekte ali v druge priznane turistične kraje (vsaj 3 dni s potrdilom o bivanju v določenem kraju v času dopusta) bo regresirano 50 % potnih stroškov za vse tiste, ki jim pripada regres za letovanje, do največ 50.— N-din regresa na posameznika. Prevoz z lastnimi vozili naj bi bil obračunan po ceni drugega razreda brzovala oziroma avtobusa na isti relaciji.

Natančna navodila o načinu in pogojih za uveljavljanje in obračunavanje regresa bo na predlog kadrovskega in finančnega sektorja predpisala komisija za družbeni standard. Ker so lansko leto nekateri člani kolektiva nupravičeno uveljavili regres za letovanje v neturističnih krajih; največkrat v kraju bivanja svojih sorodnikov, ali pa niso predložili neposrednih potrdil, bo letos v takih spornih primerih o priznanju regresa odločala komisija za družbeni standard.

Vsakogar, ki namerava letovati izven organizacije podjetja, pozivamo, da pred odhodom na letovanje dvigne pri referentu za rekreacijo pismena navodila o pogojih in načinu obračunavanja, regresa.

Kje bomo letos letovali - roki prijav

● V naših počitniških domovih vse leto: v »Rinki« v Solčavi in v Logarski dolini, polna cena 28.— N-din; na Sladki gori polna cena 28.— N-din; v Piranu polna cena 25.— N-din (še ni dokončno določena).

● Na Voglu — v počitniškem domu podjetja »Etol« v mesecu marcu, aprilu in maju, polna cena 30.— N-din.

● V Zdravilišču Slatina Radenci polna cena 28.— N-din.

● V Crikvenici, v nekaterih pogodbeno najetih objektih, polna cena 30.— N-din (še ni dokončno določena).

● V Moravski Ostravi na Češkem od 20. do 30. junija in od 1. do 10. septembra. Polna cena penzionov je enaka kot v naših domovih. (Največ 30.— N-din). Cena prevoza bo enaka kot na relaciji Celje—Piran ali Celje—Crikvenica.

● Če bo dovolj prijav za letovanje na otoku Braču tako, da bo zagotovljena kontinuirana zasedba od 20. junija do 10.

septembra, bomo tudi sklenili pogodbo. Polna cena je 32.— N-din.

Roki in pogoji prijav oziroma rezervacij:

Za naše počitniške domove do 15. aprila.

Za Vogel en mesec pred pričetkom koriščenja.

Za Slatino Radenci do 15. aprila.

Za Crikvenico do 15. aprila.

Za Moravsko Ostravo do 15. aprila.

Za Brač do 31. marca.

Prijave sprejema referent za rekreacijo tovarišica Anica Spatova, kadrovski sektor, soba št. 35, interna telefonska številka 331.

Kdor se prijavi, mora čvrsto rezervirati čas letovanja in število letovišč. Rezervacija bo sprejeta le, če bo prijaviteljec vplačal ob rezervaciji celotne stroške prenočišč (od 8 N-din do 12.— N-din oziroma za Vogel 22.— N-din za prenočišče). V primeru, da prijaviteljec ne bi razpolagal z gotovino, lahko podpisuje zadolžnico oziroma odstopno izjavo za odtegljaj od osebnega dohodka. Predplačila rezerviranih ležišč so potrebna, ker mota Cinkarna v primeru, da prijaviteljec kasneje odstopi, plačati neizkoriščena ležišča. Kolikor bi vsota predplačila presegla dokončno plačilno obveznost, bo razlika vrnjena koristniku pri obračunu stroškov penzijskih uslug.

Prijaviteljeci morajo vplačati celotne stroške letovanja z obračunanim regresom in dvigniti napotnico vsaj 10 dni pred nastopom letovanja. Vsak, kdor želi prijaviti letovanje, si mora prej zagotoviti letni dopust pri svojem obratovodstvu.

Prijaviteljeci morajo ob obračunu regresa, to je deset dni pred nastopom letovanja, predložiti naslednje dokumente:

1. Potrdilo oddelka za obračun OD o višini povprečnega osebnega dohodka v letu 1967.

2. Potrdilo o višini povprečnega osebnega dohodka v letu 1967 za svojega zakonca.

3. Če je zakonec zaposlen v drugem podjetju — potrdilo, da otroci ne bodo uživali regresa v tem podjetju.

4. Zdravstvene knjižice vseh vzdrževanih družinskih članov, ki bodo z njim letovali.

PRIJAVITE SE
PRAVOČASNO
ZA LETOVANJE

CINKARNAR

Ko je manever končan, vlada v topilnici zatišje

Občni zbor republiškega sindikata

Na VII. občnem zboru sindikatov Slovenije so zopet pregledali svoje delo in obenem sprejeli programske osnove za nadaljnje delo sindikata. Že v referatu so bile podane osnovne smernice nadaljnega dela s težiščem na uspešnem izvajanju gospodarske in družbene reforme.

V razpravi, ki je sledila uvodnemu referatu, je bilo obravnavano zelo široko delovanje sindikata v današnjih razmerah z najrazličnejših zornih kotov. V zelo pestri in množični razpravi se je vseskozi vlekla nit današnjega dogajanja in uveljavljanja reforme. Uspehi, ki so bili doseženi doslej, jasno dokazujejo, da se je sindikat intenzivno prizadeval za čimboljšimi rešitvami v današnjem samoupravnem mehanizmu. Zbor pa se ni zadovoljil samo z uspehi, temveč je še bolj usmeril razne razprave v vrsto nezadostno rešenih vprašanj, s katerimi se srečujemo danes. V vseh teh vprašanjih se načrtuje nadaljnje usmerjanje dela v sindikatu s potrebo, da od svoje ekstenzivnosti preide v intenzivno reševanje nalog, ki nastajajo v reformi. Delo sindikatov vse bolj pri-

dobiva pri reševanju takih vprašanj na svoji kvaliteti, če so stvari premišljene in pogojene s samoupravnimi odnosi. Iz razprave je bilo tudi razvidno, da bi bilo napačno, če bi stvari obravnavali samo z ene strani, pri tem pa bi pozabili na težave, ki nastajajo na drugi strani.

Vsa programska osnova pa temelji na aktivnosti sindikatov pri reševanju svojih nalog. V tej aktivnosti pa seveda posamezniki nič ne pomenijo, če ni aktivno vse članstvo, ki je zainteresirano, da se nek problem čim uspešneje reši. Za dobro delo in uspehe pri tem delovanju pa morajo biti sindikati v delovnih organizacijah osnovni pobudnik reševanja in usmerjanja dela. S svojo množičnostjo bomo lažje razrešili tudi tiste probleme, ki jih dandanes zelo togo rešujemo.

Kljub temu, da je danes splošno razpoložljive članstva v največji meri odvisno od njegovega osebnega standarda, ki pa je različen, moramo biti enotni pri reševanju posameznih problemov ob izvajanju reforme. Torej uspešnost in intenzivnost dela v sindikatu je v največji meri odvisna od aktivnosti vsega članstva v organizaciji.

Naš prispevek na občnem zboru je bil predvsem s področja pogojev gospodarjenja in sistemskih rešitev za to panogo, oziroma vrsto vprašanj, ki jih bo treba rešiti čim hitreje, tudi izven podjetja.

Potrebno je spoznati mejo, do kod je osnovni nosilec reforme in vseh posledic gospodarska organizacija in kje so družbene rešitve. M. A.

Ob naši novi avtomobilski tehnici je vedno gneča

Osma seja celjske občinske skupščine

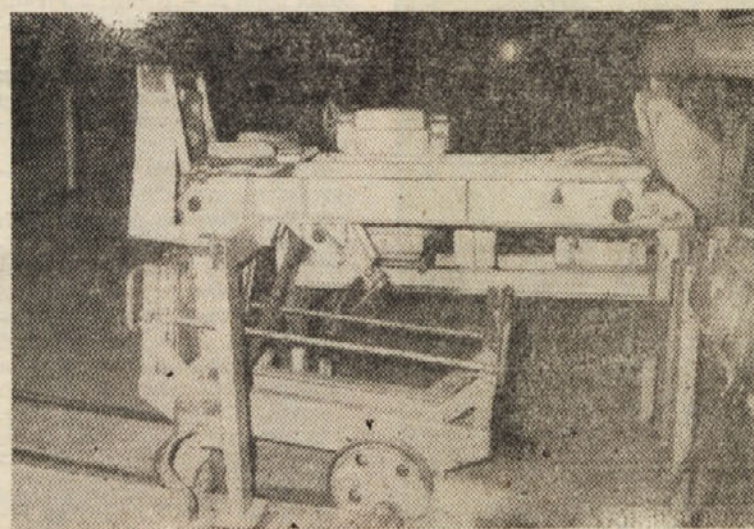
Kot vedno, se je tudi osma skupna seja članov obeh zborov celjske občinske skupščine, ki je bila v torek, 27. februarja, začela z vprašanji odbornikov in odgovori na ta vprašanja. Iz tega dela zasedanja povzemamo zlasti stališče skupščine in kolektiva Plinarnovodovod, da je nujno treba rešiti

Problem je znan: Težak pa je postal zlasti tedaj, ko je vitanjski vir pitne vode zatajil in ni dal tiste količine (in je tudi ne daje), kot so predvidevali strokovnjaki. Spričo tega so prebivalci mesta Celja zlasti lani težko prenašali pomanjkanje pitne vode. Če je bilo stanje v nižjih predelih še kolikor toliko zadovoljivo, so vodo pogrešali prebivalci v višjih nadstropjih stanovanjskih blokov. Kot je dejal direktor podjetja Plinarnovodovod, Drago Černetič, je rešitev v iskanju novih vodnih virov in seveda v gradnji novega vodovoda. Dela na tem področju so že v teku. Tako raziskujejo vodne vire v okolici Bočne v Zadrecki dolini. Prvi rezultati so zelo ugodni, ko pa bo urejeno še zajetje, bo moči natančno ugotoviti količino vode, ki bi jo lahko dobili iz teh virov. Tako se nam obeta gradnja novega vodovoda iz Zadrecke doline, iz kraja, ki je oddaljen od Celja okoli 42 km. Znani so tudi prvi stroški za to gradnjo. Predvidevajo, da bi znašali nekaj nad tri

milijarde starih dinarjev. To je veliko, zato morajo biti raziskave vodnih virov bolj solidno opravljene, kot pa so bile pri Vitanju. Ne glede na to, bo že letos zboljšana preskrba s pitno vodo. To velja tako za Lipo nad Štorami, ki bo dobila vodo iz Bojanskega grabna, zatem za Aljažev hrib in končno za predel

severno od Dečkove ceste. Medtem ko bodo za Aljažev hrib postavili posebno črpalko na Skalni kleti, bo problem vode za predel severno od Dečkove ceste rešen s položitvijo novega cevovoda na tem predelu. Dela so že v teku.

Odborniki so potrdili prizadevanja za rešitev tega vprašanja in s tem za boljšo preskrbo mesta s pitno vodo. Seveda pa bodo o tem še odločali tedaj, ko bodo znani rezultati raziskav vodnih virov v Zadrecki dolini. (Nadaljevanje na 6. strani)

Saržiranje cinkovih blokov v rafi nacijsko peč

Proizvodnja in produktivnost

(Nadaljevanje s 1. strani)

zaradi nesezonskih cen.

V mesecu marcu, ko se prične prodaja zaščitnih sredstev, bo finalizirana nedosežena proizvodnja modrega bakra. Zaradi povpraševanja po natrijevem sulfidu smo ponovno pričeli proizvodnjo le-tega.

V februarju smo izvozili blaga in uslug v vrednosti 313.674 S, kar predstavlja 61 % mesečnega plana ob znatni udeležbi predelav. 400 ton cinkovega prahu v vrednosti 120.000 S, ki bi moral biti odpremljen v februarju, bo zaradi zapoznelega akreditiva odpremljen v marcu. Od skupne vrednosti izvoza smo plasirali 72,53 % izvoza na konvertibilno področje, 20,74 % na vzhod in 6,73 % na klirinško področje.

Število zaposlenih je v letošnjih prvih dveh mesecih sicer padlo za 3,3 %, ker pa je bila proizvodnja za 9,6 % manjša v istem razdobju, je produktivnost padla kumulativno v dveh mesecih za 6,3 %.

Razdelitev poslovnih stroškov in osebnih dohodkov na posamezne sektorje za leto 1968

Centralni delavski svet je na predlog upravnega odbora sprejel in potrdil naslednjo razdelitev nekaterih elementov poslovnih stroškov in osebnih dohodkov za leto 1968. Določil je tudi stimulatívno nagrajevanje za nekatere sektorje oziroma službe v podjetju.

Obratovna režija

Stroški obratovne režije so za leto 1968 planirani v znesku 15.600.000 N-din; od tega odpade na metalurgijo 9.500.000 N-din, na kemijo 4.700.000 N-din, na energetiko, vozni park in splošne objekte 1.400.000 N-din.

Da bi dosegli nadaljnje zmanjšanje stroškov obratovne režije in s tem povečali dohodek, bo inženirsko-tehnično osebje proizvodnih obratov in osebje vzdrževalnih obratov stimulirano za zmanjšanje obratovne režije oziroma penalizirano, če se le-ta poveča.

Planirana masa osebnih dohodkov inženirsko-tehničnega osebja proizvodnih enot bo povečana oziroma zmanjšana na za 2,5% prihranjenega oziroma prekoračenega zneska obratovne režije, ki odpade na te obrate.

Osebje vzdrževalnih obratov bo stimulirano za zmanjšanje celotnega planiranega zneska obratovne režije.

Za vsak odstotek povečanja ali zmanjšanja planiranega zneska obratovne režije bo planirana masa osebnih dohod-

kov zmanjšana oziroma povečana za 1%.

Obračun bo kumulativen, in sicer ob trimesečju.

Investicijsko vzdrževanje

Stroški investicijskega vzdrževanja so za leto 1968 planirani v višini 4.400.000 N-din, od tega zneska odpade na: metalurgijo 2.800.000 N-din, na kemijo 1.040.000 N-din, na vzdrževalne obrate in transport 250.000 N-din, na skupno kanalizacijo 310.000 N-din.

Amortizacija

Predlog razdelitve dela amortizacije za nadomestitve bo sprejet ob sprejetju zaključnega računa za leto 1967.

Upravno-prodajna režija

Stroški te režije so za leto 1968 planirani v višini 19.200.000 N-din.

Ključ za razdelitev teh stroškov na posamezne proizvodne obrate so osebni dohodki izdelave.

Osebnih dohodki

Startna masa osebnih dohodkov, ki sledi iz delitvenega razmerja na podlagi po finančnem planu predvidenega rezultata, je prenešana na sektorje oziroma oddelke v naslednjih mesečnih neto zneskih:

osebne dohodke v smislu prejšnjega odstavka. Izdelani bodo morajo biti novi ceniki in določene nove norme.

Inženirsko-tehnično osebje bo stimulirano za zmanjšanje planiranih stroškov proizvodnje. Od vrednosti prihranka

je. Za vsak odstotek povečanja ali zmanjšanja obsega realizacije iznad oziroma izpod povprečja leta 1967, ki znaša mesečno 17.950.000 din, bo masa osebnih dohodkov prodajnih oddelkov povečana oziroma zmanjšana za 1%.

Pred šaržiranjem v cinkovem belilu

bo priznana 2,5% dodatna masa na osebne dohodke, ki pa mora biti uporabljena izključno za stimulacijo inženirsko-tehničnega osebja. V primeru povečanja planiranih stroškov proizvodnje bo po istem principu masa osebnih dohodkov zmanjšana izključni tej kategoriji delavcev. Ta obračun bo izveden trimesečno in bo kumulativen.

Komercialni sektor bo stimuliran za povečanje realizaci-

Clani kolegija podjetja bodo stimulirani za povečanje dohodka. Za vsak odstotek povečanja ali zmanjšanja obsega dohodka iznad oziroma izpod povprečja leta 1967, ki znaša mesečno 1.900.000 din, bo masa osebnih dohodkov članov kolegija povečana oziroma zmanjšana za 1,5%.

Ta sklep velja od 1. januarja 1968.

D. M.

Sektor — oddelek	Individualizirani osebni dohodek N-din	Neindividualizirani osebni dohodek N-din	Skupaj N-din
Metalurški sektor	660.000	51.300	711.300
Kemijski sektor	180.000	14.400	194.400
Vzdrževalni sektor	280.000	22.400	302.400
Uprava in soferji	45.000	3.600	48.600
Kemični laboratorij	23.000	1.900	24.900
Komercialni sektor in transport	170.000	13.600	183.600
Finančni sektor	36.000	2.900	38.900
Kadrovski sektor s pomožnimi službami	64.000	5.100	69.100
Varnostni sektor in gasilci	15.000	1.200	16.200
Razvojni oddelek	18.000	1.400	19.400
Investicijski sektor	40.000	3.200	43.200
	1.531.000	121.000	1.652.000
Pripravki iz osebnih dohodkov			808.000
Mesečna bruto masa osebnih dohodkov iz finančnega plana in delovnega razmerja			2.460.000

Ker je razvojni oddelek priključen k sektorjem, bodo morali biti osebni dohodki razdeljeni na dva dela v ustreznih zneskih.

Pod individualiziranimi osebnimi dohodki so zajeta izplačila za redno delo, dodatki za nadurno in nočno delo, zneski za prekoračitev norm, akordov, pavšali in dodatki za jezike ter dopusti.

Pod neindividualiziranimi osebnimi dohodki je zajeto doplačilo za topli obrok, kolektivno zavarovanje, boleznine do 30 dni in drugi izdatki, ki breme-

nijo osebne dohodke.

Kadar bo mesečna realizacija celotnega podjetja izpod ali iznad planirane, bo v istem razmerju zmanjšana oziroma povečana prej omenjena startna masa osebnih dohodkov.

Posamezni sektorji razporedijo navedeno maso osebnih dohodkov znotraj sektorja tako, da se bodo osebni dohodki gibali v skladu s produktivnostjo posameznih obratov oziroma oddelkov.

V ta namen morajo sektorji oziroma oddelki izdelati svoje pravilnike; na podlagi katerih bodo oblikovali in delili svoje

ZA LEPO CELJE...

Te dni je celjsko hortikulturno društvo pozvalo prebivalce mesta ob Savinji, šole, delovne organizacije, ustanove in druge k skupni akciji za urejevanje in vzdrževanje zelenic, parkov in nasadov, k akciji, da bi postalo Celje spet mesto belo in veselo.

Poziv, ki pa ni edini, saj prihaja tudi iz vrst Olesovalnega in turističnega društva, je skoraj klic na pomoč, saj smo v zadnjem obdobju v resnici zanemarili to dejavnost, pa ne zaradi malomarnosti, marveč predvsem zaradi pomanjkanja denarja. Tudi vzdrževanje parkov, nasadov in zelenic stane nekaj denarja, in kot pravijo ne malo. Navzlic temu, pa se da tudi veliko napraviti. Zanimivo je, da društvo v svojem pozivu postavlja med delovnimi organizacijami za vzgled kolektiv EMO in tovarno AERO. Naj bo to priznanje spodbuda drugim za večjo skrb

pri urejevanju okolij poslovnih prostorov pa tudi stanovanjskih blokov. In končno — tudi starši lahko veliko napravimo. Če drugo ne, opozorimo otroke, da naj ne uničujejo nasadov in da naj čuvajo zelenice kot svojo lastnino. In če bodo otroci sami sodelovali pri urejevanju in vzdrževanju teh parkov in zelenic okoli stanovanjskih blokov, bodo do vsega tega dobili drugačen odnos.

Zato se pridružujemo pozivu hortikulturnega društva in ga v celoti podpiramo. Pa ne samo načelno, temveč tudi v praksi!

REKREACIJA - DOLŽNOST IN PRAVICA VSAKEGA ČLANA DELOVNE SKUPNOSTI

Uvod k objavljenemu pravilniku o organizaciji in financiranju rekreativnih dejavnosti

Centralni delavski svet je dne 19. februarja 1968 sprejel pravilnik o organizaciji in financiranju rekreativne dejavnosti. S tem normativnim aktom naša delovna skupnost izpopolnjuje vrzel v svoji interni zakonodaji. Pravilnik normira načela, metode in organizacijo rekreativne dejavnosti, ki se je oblikovala v praksi že veliko let in se je posebno lansko leto uspešno uveljavila.

Rekreacija — to je obnavljanje in razvijanje življenjskih sil zaposlenih delavcev, je neizogibna potreba delovne skupnosti. Zadostno delovno storilnost lahko doseže delavec z zadostno zdravstveno in delovno kondicijo. Z delom porabljamo življe-

njsko silo — telesno in duševno. Obnavljamo jo s hrano in počitkom. Prav ta enostavna resnica zavraža mnoge k zgrešenemu prepričanju, da sta hrana in počitek izključno osebna zadeva slehernega in zato stvar osebne potrebnosti — osebne standarda.

Pozabljajo ali pa ne vedo, da lahko življenjsko silo človeka regeneriramo — vračamo v prejšnje stanje in razvijamo le s **PRAVILNO** prehrano in z **AKTIVNIM** počitkom.

Organizacija aktivnega počitka je torej v interesu družbe.

Zato je rekreacija vprašanje družbenega standarda in družbene potrebnosti. V našem kolektivu je na tem področju veliko storjenega. Sindikat je že vrsto let razvijal sodelovanje delavcev v raznih športnih sekcijah in omogočal organizacije izletov. Ljudska tehnika zbira v prostem času člane v avto-moto in foto-grafskem krožku. Podjetje to dejavnost finančno podpira, zlasti pa skrbi za rekreacijo v času letnih dopustov.

Nov pravilnik predvsem ugotavlja, da so naložbe delovne skupnosti za rekreativno dejavnost ekonomske naložbe. Ker gre za vprašanje družbenega standarda, gre do pravice na področju rekreacije vsem članom delovne skupnosti. Regresiranje je najpomembnejša spodbuda za koriščenje rekreativnih uslug. Sistem regresiranja določi CDS vsako leto s posebnim sklepom. Do regresa so upravičeni vsi delavci. Določena je najnižja in najvišja meja višine regresa. Delovna skupnost daje na razpolago za rekreativno dejavnost vsaj toliko sredstev, da so zagotovljene minimalne pravice delavcev na področju rekreacije, ki so predvidene v letnih programih. Pravilnik tudi utrjuje norme za organizacijo in poslovanje počitniških domov in zadolžuje kadrovske sektorje za organizacijo, proučevanje in razvijanje rekreativnih dejavnosti ob pomoči sindikata in mladinske organizacije.

Načeto je tudi vprašanje reševanja nalog dnevne in tedenske rekreacije, ki bo z uvedbo dvainštiridesetnega tednika postalo pomemben faktor organizirane rekreacije.

Zaradi pomembnosti tega normativnega akta objavlja »Cinkarnar«
nov Pravilnik v celoti.

Bodimo objektivni

Na nedavnih sestankih članov sindikalnih podružnic je bilo slišati številne pripombe oziroma kritiko na račun dela naše pralnice in šivalnice; najbolj »navdušeni«
so celo predlagali, da bi jo ukinili.

Menimo, da bi se vsakdo, ki odda v pranje staro obleko, moral zavedati, da taka obleka po pranju ne more izgledati kot nova. Pomisliti je treba tudi na to, da kolektiv pralnice ni mnogoštevilen; ob taki obični obleki, ki jih morajo oprati in urediti, se lahko zgodi, da je kakšna obleka slabše oprana ali zašita. Poleg vsega se nam vedno zelo, zelo mudi.

Na vprašanje vodje pralnice tovariša Ivana Zorka, ali pralnica in šivalnica služita svojemu namenu, so vsa obratovodstva pismeno odgovorila pozitivno; nihče ni pripisal nobene pripombe.

Iz tega je mogoče sklepati, da je bila kritika neutemeljena ali celo zlonamerena. — Neutemeljeno in neobjektivno kritiziranje je vse prej kot koristno. Vsaka objektivna kritika pa je vedno zaželjena in dobrodošla.

Osma seja občinske skupščine

(Nadaljevanje s 4. strani)

S sprejemanjem treh odlokov — o prispevkih in davkih občanov, o občinskem prometnem davku ter o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih taksah — je skupščina pravzaprav odprla razpravo o proračunu za letošnje leto. Gre namreč za dejstvo, da bo realizacija teh odlokov omogočila formirati tista proračunska sredstva, ki so za skladen razvoj družbenih služb in ostalih dejavnikov v občini nujno potrebna.

V odloku o davkih in prispevkih je zlasti pomemben tisti del, ki določa, da bo znašala prispevna stopnja od delovnega razmerja 5 in ne 4,74 odstotka, kot je bilo prvotno določeno. Navzlic temu povišanju, delovne organizacije ne bodo hujše obremenjene, kot so bile lani. Ker se tiče kmetijskih proizvajalcev pa odlok predvideva le tri skupine namesto prejšnjih sedem. Ta sprememba je bila nujna zaradi uskladitve davčnega sistema na širšem celjskem območju.

Odlok o občinskem prometnem davku predvideva povišano stopnjo pri pivu od 10 na 15 % ter obdavčitev vstopno prevoznikov od 15 do 20 %. Tudi ta sprememba je bila nujna zaradi usklajevanja med občinami.

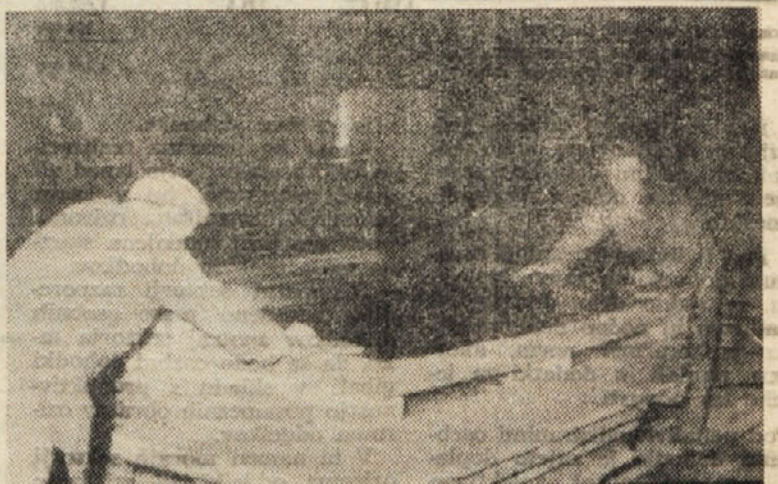
V odloku o občinskih komunalnih taksah pa gre za povsem nov element, to je za uvedbo taks na motorna vozila v zasebni lasti. Iz tega naslova naj bi predvidoma zbrali okoli 67 milijonov starih dinarjev, ki pa bodo v celoti potrošeni za popravilo in obnovo cest. Invalidi bodo oproščeni komunalnih taks.

Razen tega so na seji sprejeli odlok o urbanističnem programu občine Celje, zatem odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o kanalizaciji pa tudi o prispevku za uporabo mestnega zemljišča.

Odborniki so nadalje potrdili razvojne poti telesne kulture v občini pa tudi načela financiranja te dejavnosti.

Ob zaključku dela so dali soglasje k združitvi zdravstvenih domov in obratnih ambulant v novi zdravstveni dom Celje. Poleg tega so soglašali s spremembo statuta in razširitvijo poslovanja Pogrebnega zavoda na mizarsko, kamnoseško in vrtnarsko dejavnost.

Kot rečeno so odborniki sprejeli tri odloke, ki pomenijo uvod v proračunsko razpravo. Iz nje smo razbrali, da bodo predvidoma znašala sredstva letošnjega občinskega proračuna prav toliko kot lani. Glede na nekatere nove obveznosti in seveda na dejstvo, da so zahteve proračunskih potrošnikov za okoli 500 milijonov starih dinarjev večje od predvidenega potenciala, bo delitev proračunskih sredstev tudi letos izredno težavna naloga. Pa ne samo to — tudi letos bo nujna skupna akcija skupščine in delovnih organizacij za financiranje nekaterih pomembnih skupnih nalog.

Vinko Tanjšek in Štefan Strašek pripravljata cinkove plošče za embalaranje

PD so registrirani pri pristojnem gospodarstvenem sodišču v skladu z odločbo o ustanovitvi. Prave interese zastopa pravna služba podjetja. PD nima statusa pravne osebe.

23. člen

Cene uslug določata direktor kadrovskega in direktor finančnega sektorja na predlog oddelka za družbeni stan- dard in v sporazumu z upraviteljem PD.

Poslovna samostojnost je omejena na vrste uslug v skladu z določbo o ustanovitvi.

PD vodi upravitelj. PD so samostojne obratunske enote.

22. člen

je v izgradnji, ki bo trajala predvidoma dve leti.

— Počitniški dom »PETELINJER« — Gornji grad. Dom

montažni elementi ter instalacije so last Cinkarne.

in zgradbe je KK Smarje. Ves premični inventar in leseni

je zaprtega tipa in je najet za deset let. Lastnik zemljišča

— Počitniški dom »SLADKA GORA« — Pečica. Dom

iz Ljubljane.

solastniki z delovnimi organizacijama »TEOL« in »ARBO«

— Počitniški dom »PIRAN«. Dom je zaprtega tipa, v

last podjetja.

Logarski dolini. Dom je odprtega tipa. Vsa sredstva so

— Počitniški dom »RINKA« v Solčavi z depandanso v

Podjelje ima naslednje počitniške domove:

21. člen

Financiranje investicijskih vlaganj za nove PD in redno vzdrževanje obstoječih, se določi v smislu 10. in 13. člena tega pravilnika.

Sredstva za investicije se določijo iz sklada skupne

potrošnje v fiksnem znesku.

BELEŽKE

Sredstva za ustanovitev PD se zagotovijo z letnimi oziroma s perspektivnim družbenim planom delovne skup- nosti.

20. člen

O ustanovitvi, odpredaji in zamenjavi PD, odloča CDS na predlog kadrovskega sektorja. Predlogu za ustanovitev PD morajo biti priloženi projekti, predračuni, ekonomske in druge interne analize o smotrnosti ustanovitve PD.

19. člen

all samo sezonsko; domovi so v lasti oziroma solastniki delovne skupnosti ali v najemu.

PD so odprtega in zaprtega tipa, ki postajajo stalni tipov in oblik.

skupnost počitniške domove (v nadaljevanju PD) raznih tipov in oblik.

Za oddih in rekreacijo naspih, ustanavljajo delovna skupnost počitniške domove (v nadaljevanju PD) raznih tipov in oblik.

18. člen

ORGANIZACIJA IN POSLOVANJE POČITNIŠKIH DOMOV

Pravni nadzor nad vsklajenostjo tega pravilnika z derivativnimi akti pripada UO podjetja.

Letni programi dela in navedila za uveljavljanje pra- vic so sestavni del tega pravilnika oziroma, so derivativni akti.

Letni programi dela in navedila za uveljavljanje pra- vic so sestavni del tega pravilnika oziroma, so derivativni akti.

enostavna za vse oblike in vrste registriranja.

V ta namen sestavijo posebna navedila, ki morajo biti s finančnim sektorjem.

Oblike finančnega obratovanja in uveljavljanja pravic do regresa določi kadrovski sektor v sporazumu s finančnim sektorjem.

16. člen

PRAVILNIK

o organizaciji in financiranju
rekreativnih dejavnosti

CINKARNA - CELJE

Predmet poslovanja PD so hotelske in gostinske uslu-
ge, kot glavna dejavnost.

V domovih pa se organizira tudi športno in zabavno
življenje v okviru interesov in možnosti, ki jih posamezni
PD ima.

27. člen

Poslovnik o finančnem poslovanju in hišni red pred-
piseta finančni in kadrovski sektor.

Nadzor nad finančnim poslovanjem PD vodi finanč-
ni sektor.

26. člen

Letni predračuni morajo biti usklajeni z veljavnim
cenikom, s povprečnim poslovnim uspehom v preteklem
letu, z drugimi ekonomskimi indikatorji ter s planom
sredstev, ki jih je v skladu s tem pravilnikom določil CDS.

Upravnik PD izdela vsako leto predračun dohodkov
in izdatkov, ki ga potrdi oddelk za družbeni standard v
sporazumu z direktorjem kadrovskega in finančnega sek-
torja.

25. člen

Počitniški dom »PIRAN« upravlja upravni odbor tega
doma. Po enega člana upravnega odbora imenujejo de-
lovne skupnosti – solastnice. Za ta PD ne veljajo določila
od 22. do 23. člena tega pravilnika.

24. člen

- Drugi viri financiranja pa so:
- prispevki družbenih organizacij (sindikalna podjetnja, ljudska tehnika itd.);
 - prispevki članov delovnega kolektiva iz osebnih dohod-
kov;
 - iz dohodka od obresti pri hranilnih vlogah, hranilnice
podjetja
 - in iz drugih nepravidnih dohodkov.

15. člen

Redna sredstva se določajo procentualno ali globalno
po zaključnem računnu iz sklada skupne porabe vsako leto
v smislu določbe prejšnjega člena.

Kazpoložljiva sredstva ne morejo biti manjša, kakor
zahtevajo določbe 4. člena tega pravilnika, ker se morajo
zagotoviti minimalne pravice članov delovne skupnosti na
področju rekreacije.

14. člen

Financiranje rekreativnih dejavnosti zagotovi delovna
skupnost z letnim družbenim planom oziroma z delitvijo
sredstev po zaključnem računnu.

13. člen

FINANCIRANJE

Predlog na osnovi zdravniškega mnenja sestavi od-
delk za družbeni standard.

V programu se predvidevajo pogoji in način financir-
anja zdravljenja v času koriščenja rednega letnega do-
pusta.

BELEŽKE

PRAVILNIK

o organizaciji in financiranju
rekreativnih dejavnosti

CINKARNA - CELJE

Samoupravne pravice zaposlenih v PD so zagotovljene v enaki meri, kakor delavcem podjetja Cinkarne. Ilovne skupnosti in s tem pravilnikom.

32. člen

Delovna razmerja in disciplinska odgovornost se za osebe PD urejajo po pravilniku o medsebojnih razmerjih Cinkarne.

31. člen

SAMOUPRAVNA IN MEDSEBOJNA RAZMERJA

Odlotične po prejšnjem odstavku sprejemata v okviru letnega oziroma perspektivnega plana, direktor kadrovskega in direktor finančnega sektorja.

Upravniki PD je poslovno samostojen do svojih poslovnih partnerjev v okviru predmeta poslovanja. Za nabavo osnovnih sredstev ter drobnega inventarja ima upravniki le dolžnost in pravico predloga. Za redno vzdrževanje organizacije in klimatike zdravljena je v okviru letnega oziroma perspektivnega plana, direktor kadrovskega in direktor finančnega sektorja.

30. člen

Gospodarsko-računovodske posele opravlja za vse PD knjigovodstvo družbenega standarda na osnovi predpisanih evidenc, ki jih vodi upravnik PD. Sestavljajo se mesečni, periodični in letni obračuni.

29. člen

PD postuje tako, da ne izkazuje izgube. Odsotnost od letnega proračuna dohodkov in izdatkov mora upravnik obrazložiti in je za izgubo osebno odgovoren. Soodgovornost pa nosi tudi oddetek za družbeni standard.

28. člen

Upravniki PD je poslovno samostojen do svojih poslovnih partnerjev v okviru predmeta poslovanja.

Za nabavo osnovnih sredstev ter drobnega inventarja ima upravniki le dolžnost in pravico predloga. Za redno vzdrževanje organizacije in klimatike zdravljena je v okviru letnega oziroma perspektivnega plana, direktor kadrovskega in direktor finančnega sektorja.

BELEŽKE

Pravice, ki grede članom delovne skupnosti na področju rekreacije, so za vse enake, razen če ta pravilnik ne določa drugače.

1. člen

Za organizacijo, proučevanje in razvijanje rekreativnih dejavnosti skrbi kadrovski sektor.

Naloge strokovne službe so: skrb za letni, tedenski in dnevni počitek; za zdravo športno in primerno kulturno razvedrilo, za izletništvo in drugo aktivnost, ki pozitivno vpliva na psihofizično sposobnost zaposlenih.

Naloge po prejšnjem odstavku so osnovni principi organizacije rekreativnih dejavnosti, ki temelji na sodobnih znanstvenih dosežkih in socialističnih družbenih odnosih.

2. člen

Pravice, ki grede članom delovne skupnosti na področju rekreacije, so za vse enake, razen če ta pravilnik ne določa drugače.

3. člen

Naložbe za rekreativno dejavnost morajo zasledovati ekonomske cilje in se tako programi prilagajajo potrebam kolektiva; perspektivnega razvoja zmogljivosti lastnih političnih domov in njihove optimalne izkoriščenosti.

V okviru rekreativnih dejavnosti se v sodelovanju z zdravstveno službo rešujejo tudi naloge na področju aktivnega zdravljenja in okrevanja članov kolektiva v smislu 5. točke prejšnjega člena.

Komisija za družbeni standard pri CDS je pooblaščenca odločiti, da se za zdravljeno podaljša čas upravičenosti na regres oziroma brezplačno zdravljenje, in sicer od 15 dni do največ 21 dni.

12. člen

Program mora biti izdelan najkasneje do 31. marca vsakega leta in obsega dejavnost v času enega leta.

Program mora biti usklajen z razpoložljivimi sredstvi, ki so namenjena za rekreativno dejavnost.

Osnutek programa, ki ga sestavi kadrovski sektor, mora biti usklajen z razpoložljivimi sredstvi, ki so namenjena za rekreativno dejavnost.

1. Organizacija letnega, tedenskega in dnevnega oddiha

2. Organizacija športnih dejavnosti

3. Organizacija kulturno-zabavnih dejavnosti

4. Organizacija izletništva, povezanega s športom in kulturno-zabavnim življenjem

5. Organizacija zdraviljskega in klimatike zdravljena je v okviru letnega oziroma perspektivnega plana, direktor kadrovskega in direktor finančnega sektorja.

11. člen

Program rekreativne dejavnosti obsega:

1. Organizacija letnega, tedenskega in dnevnega oddiha

2. Organizacija športnih dejavnosti

3. Organizacija kulturno-zabavnih dejavnosti

4. Organizacija izletništva, povezanega s športom in kulturno-zabavnim življenjem

5. Organizacija zdraviljskega in klimatike zdravljena je v okviru letnega oziroma perspektivnega plana, direktor kadrovskega in direktor finančnega sektorja.

10. člen

Sredstva za nove naložbe in za velika popravila objektov za rekreacijo ter drugih sredstev in naprav za določeno iz sklada skupne potrebnosti.

Ustrezne programe izdela kadrovski sektor in jih predloži CDS v odobritev.

11. člen

Program rekreativne dejavnosti obsega:

1. Organizacija letnega, tedenskega in dnevnega oddiha

2. Organizacija športnih dejavnosti

3. Organizacija kulturno-zabavnih dejavnosti

4. Organizacija izletništva, povezanega s športom in kulturno-zabavnim življenjem

5. Organizacija zdraviljskega in klimatike zdravljena je v okviru letnega oziroma perspektivnega plana, direktor kadrovskega in direktor finančnega sektorja.

12. člen

Program mora biti izdelan najkasneje do 31. marca vsakega leta in obsega dejavnost v času enega leta.

Program mora biti usklajen z razpoložljivimi sredstvi, ki so namenjena za rekreativno dejavnost.

Uspesen razvoj rekreativnih dejavnosti utrjuje zdravje in vpliva na sproščeno razpoloženje, kar naj bo v našem najširšem dinamičnem času stihernemu proizvajalcu intelektualne del vsakodnevnega življenja.

Programiranje rekreativnih dejavnosti po 7. in 8. členu naj bo usklajeno s sodobnimi znanstvenimi dosežki in usmerjeno v večanje delovnih sposobnosti, ki neposredno vplivajo na produktivnost dela.

9. člen

Kadrovska služba v sodelovanju z družbeno-političnimi organizacijami skrbi za obveščanje in pridobivanje članov kolektiva za aktivno delovanje na tem področju. To pomeni lahko najbolj uspešno nudila sindikalna in mladinska organizacija, katerih programske naloge so zadržane tudi v odnosu do teh področij človekove ustvarjalnosti.

8. člen

Za organizacijo teh dejavnosti je odgovoren kadrovski sektor.

Težnja je, da se v okviru aktivnosti, ki omogočajo aktiviranje interesov posameznikov in zadovoljevanje potreb po aktivnem oddihu, sportu, kulturi in rekreaciji, se organizirajo v delovni skupnosti ustrezne dejavnosti, ki omogočajo aktiviranje interesov posameznikov in zadovoljevanje potreb po aktivnem oddihu, sportu, kulturi in rekreaciji. V ta namen členu in dnevi prosi čas se uporabi razen za področje delovne skupnosti in v skladu z razpoložljivimi sredstvi.

Organizacija in stimuliranje letne, tedenske in dnevne rekreacije se programira letno na osnovi interesov članov delovne skupnosti in v skladu z razpoložljivimi sredstvi.

7. člen

ORGANIZACIJA

4. člen

Najpomembnejša spodbuda za letovanje zaposlenih je regresiranje, do katerega imajo vsi člani kolektiva enake pravice.

Sistem regresiranja določi centralni delavski svet s sklepom, ki velja od 1. aprila do 31. marca v naslednjem koledarskem letu. Izjemoma lahko CDS s posebnim sklepom določi regresivni sistem regresiranja. To pomeni, da dobi večji regres tisti član kolektiva z manjšim povprečnim osebnim dohodkom na družinskega člana in v izrednih primerih član kolektiva, ki dela na težkem in zdravju škodljivem delovnem mestu.

Višina regresa je odvisna od sredstev, vendar mora zagotoviti najmanj 30% in največ 100% od skupnih stroškov letovanja.

Osnova za oceno penzijskih uslug je cena v lastnih počitniških domovih, in sicer izračunana v povprečju, če domovi nimajo enotnih cen. Na tej osnovi se z odstotkom regresa, ki velja v tekočem letu izračuna fiksni znesek regresa.

Na regres so upravičeni vsi člani delovne skupnosti, upokojenec Cinkarne in njihovi družinski člani, če jih letno vzdržujejo. Zaposleni zakonci in drugi družinski člani, ki se sami preživljajo, nimajo pravice do regresa. Če član delovne skupnosti ali upokojenec ne letuje, njegovi družinski člani nimajo pravice na regres.

5. člen

Pravica na regres pripada, če upravičenec letuje najmanj 3 dni neprekinjeno in največ 15 dni v letu.

6. člen

Poleg regresa za letni oddih se priznava regres za potne stroške v skladu s 3. odstavkom 4. člena. CDS lahko s sklepom določi maksimalni znesek izplačila.

Razvijati jo je treba zlasti za umske delavce, delavce pri komandnih postajah, tehnikih in strokovnih delavcih na tistih delovnih mestih, kjer je močno zastopana monotono delovnih nalog.

Dnevna rekreacija mora biti izbrana in izvajana v sodelovanju z zdravstveno službo in strokovnimi delavci za biomehaniko.

36. člen

nega člana delovne skupnosti.

Za neposreden vpliv na delovno storilnost izdeleka za družbeni standard strokovne analize v sodelovanju z ustreznimi službami in znanstvenimi ustanovami. Na osnovi analize v okviru potreb, možnosti in razpoložljivih sredstev, se organizirajo rekreativne dejavnosti, ki najbolj neposredno vplivajo na delovne sposobnosti, zdravje, kulturno-politični razvoj in razpoloženje stihernega člana delovne skupnosti.

35. člen

DNEVNA IN TEDENSKA REKREACIJA

Osnova za izračun osebnih dohodkov je lahko poslovni uspeh ustanovitelja, obratunske enote, to je PD oziroma vseh PD skupaj.

34. člen

PB izdela oddetek za družbeni standard in odobri CDS.

Za izračun osebnih dohodkov se uporabljajo določila pravilnika o osebnem dohodku delovne skupnosti ustanovitelja in po merilih ter kriterijih, ki jih za posamezen oddetek za družbeni standard in odobri CDS.

33. člen

DELITEV OSEBNEGA DOHODKA

37. člen

Pomembnejši del obsega tedensko rekreacijo. Zlasti za uvedbo 42-urnega tednika bo postala pomemben faktor za organizirano rekreacijo.

Razvijala naj bi se v čistem ozračju in zdravem naravnem okolju, katerega v delovnih prostorih glede na značaj proizvodnje ni mogoče zagotoviti oziroma doseči.

Iz razlogov, navedenih v 2. odstavku, si je treba prizadevati za čim širšo vključitev članov delovnega kolektiva v razna športna, kulturno-prosvetna in druga društva, ki se ukvarjajo s tovrstno dejavnostjo.

38. člen

Kadrovski sektor je odgovoren za izvajanje vseh nalog, ki so povezane z uspešnim delovanjem rekreativnih dejavnosti.

Pristojnosti in pooblastila oseb, ki jih imajo le-te za vodenje nalog na področju rekreacije, so urejena s poslovnikom kadrovskega sektorja.

39. člen

Ta pravilnik je bil sprejet na seji CDS, dne 19. februarja 1968 in velja osmi dan po sprejemu. S tem dnem prenehajo veljati vsi pravilniki in sklepi, ki so v nasprotju z določili tega pravilnika.

V januarju se je zopet povečalo število poškodb pri delu, še bolj pa je poraslo število izgubljenih dni zaradi resnosti poškodb. Rezultat ni tako presenetljiv, ker že od meseca maja 1967 opažamo tendenco naraščanja števila poškodb in njihove resnosti. Zaskrbljujoče pa je zmanjšanje zainteresiranosti za varnost pri delu pri samih delavcih, ki zaradi tega prezrejo nevarnost okolja in strojev ter to pogosto plačajo z zdravjem.

Problematičnost pri zagotavljanju učinkovitih ukrepov za pospeševanje varstva pri delu z ozirom na izvajanje reforme zavira ponekod tudi dejavnost kontrole izvajanja varstvenih ukrepov s strani nadzornega osebja. Vse to pa vpliva na naraščanje števila in tudi resnosti poškodb.

Rezultati posameznih ekonomskih enot nam prikazujejo, v katerih izmed njih bo potrebno poostri pozornost pri discipliniranem izvajanju varstvenih ukrepov, ki bi vsaj delno preprečili prekomerno število poškodb.

Ekonomska enota	Januar 1968	Povprečje v 1967
METALURGIJA		
Število		
— poškodb pri delu	16	9
— poškodb na 100 zaposlenih	31,5	16,4
— izgubljenih dni	248	174
— izgubljenih dni na 1 poškodbo	15,5	19,3
— izgubljenih dni na 1 zaposlenega	4,88	3,16
PREDELOVALNI OBRATI		
Število		
— poškodb pri delu	1	2,7
— poškodb na 100 zaposlenih	5,1	14,2
— izgubljenih dni	39	31,5
— izgubljenih dni na 1 poškodbo	39	11,8
— izgubljenih dni na 1 zaposlenega	1,98	1,67
KEMII I. IN III.		
Število		
— poškodb pri delu	2	2,5
— poškodb na 100 zaposlenih	11,2	13,9
— izgubljenih dni	80	44,3
— izgubljenih dni na 1 poškodbo	40	17,7
— izgubljenih dni na 1 zaposlenega	4,47	2,48
KEMII II.		
Število		
— poškodb pri delu	1	—
— poškodb na 100 zaposlenih	27,3	—
— izgubljenih dni	9	—
— izgubljenih dni na 1 poškodbo	9	—
— izgubljenih dni na 1 zaposlenega	2,45	—
VZDRZEVALNI OBRATI		
Število		
— poškodb pri delu	2	3
— poškodb na 100 zaposlenih	6,5	10,2
— izgubljenih dni	82	50,5
— izgubljenih dni na 1 poškodbo	41	16,8
— izgubljenih dni na 1 zaposlenega	2,85	1,71
UPRAVA IN OSTALO		
Število		
— poškodb pri delu	3	1,5
— poškodb na 100 zaposlenih	5,8	2,8
— izgubljenih dni	37	38
— izgubljenih dni na 1 poškodbo	12,3	25,4
— izgubljenih dni na 1 zaposlenega	0,72	0,72

Iz pregleda rezultatov doseženih v posameznih ekonomskih enotah je razvidno, da ima v januarju najslabše rezultate enota metalurgija. Ker navedena ekonomska enota zaposluje 29,2% vseh zaposlenih v podjetju, ima

pa 64% celotnega števila poškodb v podjetju, nam mora biti jasno, da s svojimi rezultati močno vpliva na občutno odstopanje od normalnega nihanja števila poškodb in števila izgubljenih dni celega podjetja.

V januarju so se poškodovani

V TOPILNICI

Vojislavu Gajeviću je skozi šaržirno doprtino pri thede bobnu vrglo vroč cinkov prah v obraz, in v oči ter mu požgalo trepalnice.

Leopold Bedenik je pri posnemalju cinka udaril z enim posnemalcem ob drugega, pri tem mu je drobci cinka padel v desno oko in ga opekel.

Viliju Vugrinu se je pri vlečenju cinka odrgalo ustje predleža; v tem trenutku si je z grabalom vrgel cink na desno hlačnico; vroč cink je prežgal hlače, nekaj cinka pa je prišlo tudi v čevlji; opekel ga je po nartu desne noge.

Adolfu Krušiču se je pri nošenju predležev iz zgornjega okna vliil cink iz predleža na levo nogo in mu opekel nart.

Ivanu Žekerju je pri ulivanju cinka v modele iz enega — bil je verjetno moker — vrglo cink po čevlju; nekaj cinka je prišlo tudi v čevlji pri vezalkah; opekel mu je mezinca desne noge.

Ludvik Sajavac je iz defektne retorte vlekkel cink z zajemalko, le-ta mu je zdrknila na tla, tekoči cink pa je brizgnil v zrak in ga opekel po obrazu, po vratu in po nogi.

Francu Rebernišku je pri čiščenju retort padel žareč ogorak na čevlji in ga opekel po nartu desne noge.

Islamu Deraniću je pri vlečenju cinka brizgnil cink po nogi in ga opekel, ker ni pravilno uporabljal zaščitnih gležnikov.

Pile Sirovina je z vlažno posnemalko hotel posneti cink, le-ta mu je brizgnil po levem rokavu in ga opekel po roki in po obrazu. Ponesrečenec ni imel pravilno nameščenega ščitnika.

Franc Špiljak je šaržiral v thede bobnen cinkove pepele brez zaščitnih rokavic; ko je prišlo do vžiga plina je le-ta puhnili skozi šaržirano odprtino in ga opekel po nezaščitnih rokah.

Pavel Dečman je s sodelavcem nosil retorto. Sodelovalec ga je nenadoma potegnil z retorto vred, pri čemer se je udaril v levo koleno ob železni nosilec.

Jakob Vaupotič je peljal japaner po tirnicah, se spotaknil in padel ter se udaril v levo roko v zapestje.

Jurij Esih je hotel pomagati sodelavcu, ki je potiskal japaner napolnjen s trebežem; ko ga je spredaj potegnil je zadel dešaržirni stroj in sta mu stroj in japaner stisnila sredinec leve roke.

V RAFINACIJI CINKA

Boro Koštrešević je stal pri šaržirnem stroju, ko je le-ta po-

tisnil ploščo v talilno peč. Plošča je bila vlažna, zaradi tega je tekoči cink brizgnil ponesrečenca v obraz; stal je preblizu odprtine.

Edi Koprivnik je odstranjeval naslago trebeža nad tekočim cinkom; ko je padla v cink je le-ta brizgnil in oplazil ponesrečenca po obrazu (pod ščitnikom).

V KERAMIKI

Jože Pravica je dovažal predleže v topilnico; pri obračanju vozička mu je le-tega zaneslo na tiru tako, da je udaril z levo roko ob alonže, ki so bile zložene ob destilacijski peči.

V VALJARNI

Alojz Imenšek je šel z viličarjem v novi obrat žveplene kisline po destilirano vodo za valjarno. Ko je stopil z viličarja na ledena tla, mu je spodrsnilo in si je zvil desno nogo.

V KEMIJI II

Martinu Mlakarju je zdrsnil na tla poln sod barvila, pri čemer mu je puhnilo barvilo v obraz in ga opeklo.

V KEMIJI I — SUPERFOSFAT

Petra Jazbinška je pri preštavljanju transportnega traku le-ta udaril po nogi.

Alojz Kozar je pri vzratni vožnji avtokare na nakladalni rampi zaviral. Ker je imel blatne čevlje, mu je noga zdrsnila z zavore na ročico za plin. Pri tem je vozilo skupaj z voznikom padlo pod rampo; voznik je dobil poškodbe po glavi.

V MEHANIČNI DELAVNICI

Albert Toman si je poškodoval desno nogo, ko mu je pri popravilu reduktorja valjčne proge spodrsnilo ob mastni steni reduktorja.

Francu Vrečerju je stisnilo kazalec leve roke pri transportu svinčeve pločevine.

(Nadaljevanje na 9. strani)

POSVETOVANJE O PEREČIH PROBLEMIH

(Nadaljevanje s I. strani)

Zelo zaskrbljujoče je tudi podatek, da je v treh največjih celjskih podjetjih v januarju 1968, mnogo delavcev prejelo manj kot 650 N-din. Največ vzrokov, za takšno stanje je bilo nastetih na račun slabše likvidnosti podjetij in naraščajočih zalog. V našem podjetju je vzrok še malo globlji. Cinkarna veliko izvažava v zahodne države, kjer zaradi visokih carin, dosega zelo nizke cene, naša družba pa tega zmanjšanja ne pokriva v zadostni meri.

Tako kljub vsem naporom, ki jih vlaga kolektiv, ne moremo izravnati na ta način zmanjšane dohodka. Na tem sestanku je bil ponovno prikazano nesorazmerje gibanja osebnih dohodkov med gospodarsko in negospodarsko dejavnostjo. Prisotne predstavnike smo seznanili z vrsto nerešenih vprašanj v današnjem času, ki pa so rešljiva v največji meri izven gospodarskih organizacij.

Pričakovati je, da bodo naše zahteve in utemeljive začeli postopoma reševati in smotrnejše obravnavati.

● korozijskem delovanju atmosferskih vplivov na kovine

Kisik, vlaga, nesnaga v zraku in prah so glavni razlogi za atmosfersko korozijo strojev in naprav v kovinsko-predelovalnih obratih. Seveda se nahaja kisik vedno v enakih koncentracijah v ozračju. Torej so vlaga, elektroliti v zraku in prah glavne spremenljivke, ki z atmosfersko korozijo škodljivo vplivajo na predmete. Ti sestavni deli lahko delujejo korozivno sami ali pa podpirajo korozivno delovanje kisika.

Ustrezne ukrepe za odklanjanje velikih izgub zaradi korozije, določa obseg, v katerem so zastopane te škodljive snovi. Ukrepe lahko predstavlja elektrolitska zaščita (običajno katodna), zaščitne prevleke, kakor tudi odstranjevanje korozivno delujočih snovi (običajno vlaga, včasih pa tudi ostale škodljive snovi) iz atmosfere. Na predmete delujoče tipe ozračja lahko uvrstimo z ozirom na vsebujoče škodljive snovi v pregledno vrsto približno takole: podeželski, mestni, industrijski, mestni ob morju, tropski in tropski ob morju. Korozivnost posameznih tipov niha v širokih mejah. Tako npr. prikazujejo obsežni poskusi pri American Society for Testing Materials, da je zgubilo jeklo v topli obmorski klimi dvatisočkrat več težinskih enot, kakor v zelo suhem področju.

V bližini morja določajo delovanje v največji meri pare slane vode, ki dosežejo kovinske površine. Ampak razjedanje v industrijskih predelih je često izrazitejše, kakor najhujše delovanje slane vode; tukaj predstavljajo glavni faktor elektroliti (soli, kisline, lugi), kakor tudi oksidacijsko delujoče snovi, ki jih izločajo v ozračje bližnje tovarne ali energetske obrati.

VPLIV VLAGE

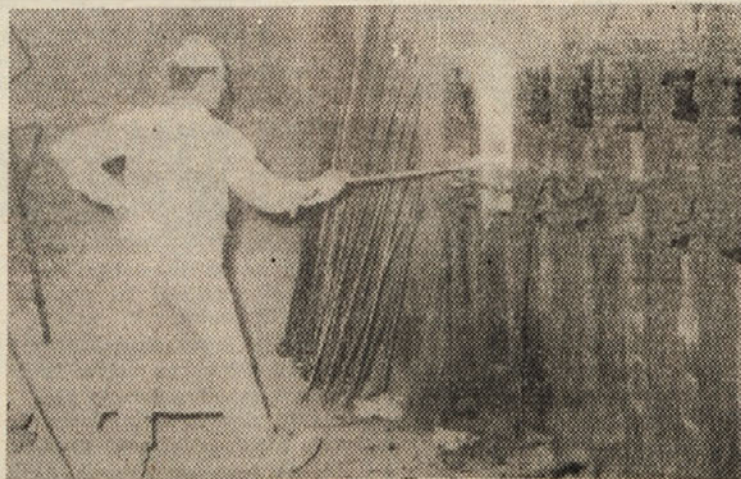
Na mehanizem atmosferske korozije vplivajo sicer tudi vodne pare, vendar je navažnejša voda, ki v tekočem stanju izpada iz uporabljenega ali skoraj zasičenega zraka (tj. zrak z relativno vlago skoraj 100%). Voda omejuje kakor film količine kisika, ki lahko dosežejo kovinsko površino in na ta način tvori oksidacijsko-redukcijski potencial. Ta potencial pogojuje korozijo predmetov.

Kar je še hujše: tvorba vodnega filma lahko povzroči aktivni korozijski »napad« elektrolitov, ki so v njem raztopljeni. Takšni elektroliti v vodni raztopini so najnevarnejši vzrok za korozijo naprav. Problem prevladuje v industrijskih področjih, kjer izločajo tovarniške na-

prave in avtomobili v atmosfero žveplov dioksid, dušikove okside in podobno. Vendar pa povzročajo atmosferski elektroliti korozijo tudi v čisto podeželskem okolju. Ze prej smo omenili vpliv izparin slane vode, toda tudi na gorskih vrhovih so opazovali korozivne vplive kislin. Ponavadi jih povzročata tvorba solitrne kisline zaradi električnega praznjenja strele.

Bistveno zmanjšanje škode zaradi korozije dosežemo z zaščito predmetov pred dotikom z vodo. Ker je tekoča voda glavni škodljivca, zaščitimo naprave in predmete v prvi vrsti s tem, da jih postavimo v zaprta poslopja. Mimo tega jo je mogoče še zmanjšati z redukcijo relativne atmosferske vlage na 30 do 50%. V tem oziru vedno vpliva izboljšanje zraka ugodno na zmanjšanje korozije. Po drugi strani pa lahko zagovarjamo izboljšanje lokalne atmosfere zgolj kot korozivno kontrolo samo v posebnih pogojih — ali zaradi ostrih zahtev na tolerance pri predelovanju kovin, ali kot zaščito dragocene naprave proti vlažni klimi.

Posledice nadzora relativne vlage na obseg korozije, so nazorno demonstrirali v vrsti poskusov pri U. S. Naval Civil Engineering Laboratory v Port Hueneme v Kaliforniji. Jekleni vzročni komandi, ki so jih izpostavili na zunanji zrak, so v manj kakor mesec dni korodirali do globine 1,0 mil — 1/1000 col (0,0254 mm), medtem ko je pod streho nastopila izguba po 9 mesecih.

Pred šaržiranjem je treba pečno okno očistiti.

Nasprotno pa je v normalnem posloplju razjedla korozija skušek po 47 mesecih samo na 0,15 mil (0,0038 mm), če pa so notranjo atmosfero stalno vzdrževali na 40 do 50% relativne vlage, se je korozija v istem času zmanjšala celo na 0,06 mil (0,0015 mm).

Med opisanimi poskusi so izvedli posebno študijo o gospodarnosti, iz katere so napravili v U. S. Naval Laboratory zaključek, da predstavlja običajno poslopje najcenejšo zaščito za orodne stroje, merilne instrumente, naprave za daljinsko obveščanje in avtomobilsko opremo. Proti vlagi nadzorovano poslopje je gospodarsko ugodno za

polnjeno embalažo, električne naprave in material za ogrevanje ter zračenje.

VPLIV PRAHU

Običajni anorganski in premogov prah v atmosferi sam od sebe ni koroziven. Vendar lahko ti prašni delci absorbirajo žveplov dioksid in vlago ter prenesejo korozivno delujoče snovi na površino kovinskih površin, na katere se vsede prah.

Takšna naziranja so dolgo razširjali. Delno so jih opravičevala študije Vernona iz Anglije v 1920 letih in delno njihova nedavna potrditev Amblerja in Baina v Nigeriji.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Nagrade za pripravniška delovna mesta

Centralni delavski svet je na podlagi temeljnega zakona o obveznem sprejemanju pripravnikov v delovnih organizacijah, Ur. list SFJR, št. 54/67-1320 potrdil naslednjo spremembo pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

Člen 48 pravilnika o delitvi osebnih dohodkov je v celoti črtan. Ta člen je glasil: »Strokovni delavci s srednjo, višjo ali visoko izobrazbo se po zaključku šolanja razporedijo na delovna mesta pripravnikov. Pripravniška doba traja dve leti.«

Novo besedilo člena 48 glasi: »Na delovna mesta, za katera je zahtevana višja ali visoka izobrazba se v skladu s pravilnikom o medsebojnih delovnih razmerjih delovne skupnosti Cinkarne zaposluje pripravnike.

Za pripravnike, ki so bili razporejeni na delovna mesta pred uveljavitvijo citiranega zakona, velja nagrajevanje po doslej veljavnih določilih. Pripravnike, ki so bili razporejeni na delovna

mesta po uveljavitvi omenjenega zakona in tega člena pravilnika, se nagrajuje po določbah priloge pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, imenovane vrednost delovnih mest celotnega podjetja.«

V smislu novega besedila 48. člena pravilnika o delitvi osebnih dohodkov se ustanovijo nova delovna mesta, ki se vnesejo v tabelo vrednost delovnega mesta podjetja, ocenjena pa so takole:

- pripravnik s srednjo strokovno izobrazbo 350 točk,
- pripravnik z višjo strokovno izobrazbo 400 točk,
- pripravnik z visoko strokovno izobrazbo 450 točk.

Pripravniki so za prizadevno delo lahko dodatno nagrajevani od začetka tretjega mesca opravljene pripravniške dobe.

Postopek je naslednji: Nepsredni vodja sestavi v smislu prejšnje točke pismeni predlog o dodatni nagradi pripravnika, vendar predlog ne sme presegaati 50% vrednosti ocenitve delovnega mesta po pravilniku. Na tako sestavljen predlog data soglasje direktor sektorja, v katerem dela pripravnik in direktor kadrovskega sektorja. Na osnovi predloga kadrovski sektor izda pismeni nalog oddelku za obračun osebnih dohodkov.

Centralni delavski svet je sprejel tudi sklep, da se v skladu z drugim odstavkom 48. člena dosedanja delovna mesta pripravnikov preimenujejo v inženir IV., pravnik IV. in ekonomist IV. z vrednostjo delovnega mesta 805 točk.

Enako velja tudi za delavce s srednjo tehniško izobrazbo; tehnik pripravnik je preimеноvan v tehnik IV. in risar I. z vrednostjo delovnega mesta 530 točk.

D. M.

Cinkarna osma na sindikalnih športnih igrah

O poteku tekmovanja posameznih cinkarniških športnih sekcij na sindikalnih športnih igrah smo že poročali. Sedaj ne bi hoteli o tem obširno pisati, vendar bi le podali pregled športnega sodelovanja na teh igrah in končno zasedbo mest kot športnega aktiva in posameznih sekcij.

Na sindikalnih športnih igrah v letu 1967 je tekmovalo 39 sindikalnih športnih aktivov iz

celjske občine. Na tem tekmovalju so se udeleženci pomerili v namiznem tenisu, šahu, smu-

Naši rokometiši so zasedli peto mesto

čanju, nogometu, streljanju, plavanju, rokometu, malem nogometu, odbojki in kegljanju.

Cinkarna je tekmovala v naslednjih panogah in je zasedla taka mesta: v namiznem tenisu — 6. mesto med 14. nastopajočimi ekipami; v šahu 3. mesto med 12. nastopajočimi ekipami; v rokometu — 5. mesto med 10. nastopajočimi ekipami; v malem nogometu — 5. mesto med 19. nastopajočimi ekipami; v odbojki — 3. mesto med 8. nastopajočimi ekipami in v kegljanju —

11. mesto med 19. nastopajočimi ekipami.

Med skupno 39 športnimi aktivimi, ki so sodelovali na teh športnih igrah, je Cinkarna zasedla 8. mesto, kar je za naš športni aktiv zelo zadovoljivo in gre pri tem precejšnja zahvala vsem nastopajočim in pa predvsem športnemu referentu pri odboru SP tovarišu Poldetu Šmonu, ki je v lanskem letu znal ponovno zaživeti športno dejavnost v našem podjetju.

I. V.

Nesreče pri delu

(Nadaljevanje s 7. strani)

V TRANSPORTU

Av gust Fideršek si je pretegnil kito v kolenu, ko mu je spodrsnilo na industrijskem tiru v skladišču kemičnih obratov, na vozičku je prevažal minij v zabojih.

Rudiju Oblaku je spodrsnilo pri dviganju kamionove straniče, ki jo je hotel zapreti, da bi lahko vozilo odpeljal. Omahnil je in se ujel na levo roko; pri padcu si jo je poškodoval.

V SKLADIŠČU METALURŠKIH OBRATOV

Maks Drašković se je urezal v prst, ko je pri nakladanju cinkovih anod hotel le-te zadržati z roko; zdrknile so mu z vozička.

NA POTI SO SE POŠKODOVALI

Franc Videc iz mehanične delavnice se je 30. decembra smrtno ponesrečil, ko je na poti v službo z motorjem trčil v poltovorni avtomobil. Umril je naslednjega dne v bolnišnici.

Jože Colnarič iz topilnice je na poti iz službe padel na poledeneli cesti in se močno udaril v desni bok.

Leopold Vrhovski je na poti z dela padel s kolesom na poledeneli cesti in si poškodoval ramo.

Marija Žajber iz valjarne je stopila na avtobus, nek sopotnik pa ji je pri zapiranju vrat priprl prst leve roke.

Odobrena sredstva za regres

Centralni delavski svet je odobril finančna sredstva za regresiranje letovanj v letu 1968.

Za letovanje delavcev in njihovih družin članov je za letošnje leto odobreno 105.000.— N-din.

Za brezplačno letovanje okoli 50 delavcev v okrevališčih in zdravišnih je odobreno 32.000.— N-din.

Za prevoz okoli 800 oseb je odobreno 20.000.— N-din.

Za nezasedena ležišča je predvideno 10.000.— N-din.

Prispevek na OD in stanovanjski prispevek 33.000. N-din.

Skupaj je odobreno 200.000.— N-din.

D. M.

Dve premieri v SLG Celje

Audiberti: IZ ZLA SE ZLO RODI

V petek, 8. marca je bila premiera (peta abonmajška) igre sodobnega francoskega avtorja Jacquesa Audibertija IZ ZLA SE ZLO RODI. V režiji Francija Križaja bo nastopila v glavni vlogi Minu Kjudrova. V drugih vlogah bodo nastopili Mija Mencejeva, Franci Gabrovšek, Branko Grubar, Pavle Jeršin, Bruno Vodopivec, Jože Pristov in Marjan Dolinar. Sceno je zasnoval Niko Matul, kostume Anja Dolenčeva. Prevod je delo znane slovenske prevajalke gledaliških tekstov Radojke Vrančičeve. Lektor je bila Majda Križajeva.

IZ ZLA SE ZLO RODI je pravljica igra za odrasle. Postavljena je v baročni ali pa poznogotski čas, kar pa je samo scenska metafora za sedanost ali večnost problema, ki ga obravnava. Vse polno je namreč v igri aluzij — na primer na politiko državnih interesov pri velikih in malih, na vladanje in še kaj. Sredi dogajanja je mlado dekle, kraljična, ki postane žrtev državnih spletk. Na meji v sosedno kraljestvo, kamor se pelje, da bi se še tega dne poročila s kraljem sosednega kraljestva, prenočuje v samotni krčmi. In tukaj, v eni sami sobi se ji dogode čudne stvari. V eni sami noči dozori iz nevednega dekleta v ženo. To zorenje pa ubere takšno pot, kakršno ji je pripravil svet okoli nje. Da bi se uspešno uprta umazani, ki jo golta, ji preostane edino le, da se tudi sama prelevi v posebljeno zlo in vrača milo za drago.

Posebna odlika Audibertijevega gledališkega dela je izredna poetičnost jezika, stilna ubranost, ki sloni na izbranosti dialoga. Nedavno umrlí pisatelj je eden najpomembnejših tvorcev francoske moderne drame po drugi svetovni vojni. Avantgardni pisateljji mu priznavajo prvenstvo.

To bo prvo srečanje z Audibertijem na jugoslovanskih odrih.

Sofokles: KRALJ OIDIPUS

V februarju je bila premiera Sofoklovega KRALJA OIDIPA, ki ga je pripravil režiser Dino Radojevič. Sceno je tudi tokrat zasnoval njegov stalni sodelavec Mišo Račić, kostume pa Mija Jarčeva. V naslovni vlogi nastopa Sandi Krošl, Iokasta je Nada Božičeva. Nastopa ves moški ansambel, pomnožen s statisti. Režiser Dino Radojevič je pristopil k temu delu, ki ga lahko štejemo za enega najvišjih dosežkov antičnega gledališča, problemsko, v konceptu si je zastavil predvsem troje vprašanj. Kakor nam je znano, so igrali stari Grki v maskah in gibali so se na visokih koturnih. Dino Radojevič se sprašuje, kako danes govoriti, kako se gibati in ali je pri zboru še potreben ples kakor v starih Atenah? Ker nam ni dano, da bi vedeli, kako so igrali pred poldrugim tisočletjem — vprašanje pa je, ali bi nam ne zvenelo to tuje, ker nam je odmaknjeno sakralno čustvovanje — je edini izhod, da si poiščemo tekstu adekvatno, moderno, toda nikakor ne modernistično podobo »Kralja Oidipa«. Kralj Oidip je v sodobnem svetu izredno sodobno občutena prikazen. Njegova usoda, ujeta v breizhodnost stihijskega dogajanja, nam je usodno blizu. Strmimo nad krutostjo boga, ki preganja v bistvu povsem nedolžnega Oidipa, skušamo razumeti, v kakšen svet je ob rojstvu postavljen človek in kakšna je njegova naloga na tem svetu. To so vprašanja, ki jih že v tretje tisočletje odpira ta Sofoklova tragedija in prav zato nam to delo še danes zveni zelo sodobno.

V repertoarju letošnje sezone predstavlja Sofoklov KRALJ OIDIPUS vsekakor enega od viškov sezone. Ta biser antične umetnosti bo uprizorjen v prevodu Antona Sovreta.

Moje najpriljubljenjše berilo so bile kriminalke. Sam ne vem, kdaj sem prebral prvo zgodnico te vrste, a moralo mi je biti kakih osem let, ker prej kratko malo nisem znal brati. In od tedaj nisem več bil kraljevič, ki je z enim zamahom odsekal zmaju vseh dvanajst glav ali pa Cansas Cid, ki za malico postrelil kar četo razbojnikov, kajti v moji duši je bilo prostora le za detektiva svetovnega slovesa. Še celo kadar sem šel dvajset korakov daleč po mleko, sem si oblekel plašč, zavihal ovrtnik, in mrko gledal izpod majhnega otroškega klobučka. Roka pa mi vztrajno silila pod levo pazduho, kjer po navadi nosijo pištolo, pa čeprav nisem na notranji strani imel niti žepa,

stara devica. To drugo je sicer v moji navzočnosti izpustil, vendar je bilo brez pomena, ker sem pogovorom, ki niso bili za moja ušesa prisluškoval pri vratih.

Osamljena ženska je kot nalašč za blaznega morilca, me je spreletelo, ko sem se plazil po njenem dvorišču. Okna so bila zaprta in zatemnjena, le pri spalnici je bila polovica odprta. Sumljivo, ravno dovolj za nepredebelega obiskovalca. Povsod je vladala smrtna tišina, le po zlebovih je škrebela voda, ki je tekla izpod snežne odeje, ki je še vedno na debelo pokrivala streho. S široko razprtimi zenicami sem strmел v temne kote, baterije pa si sploh nisem upal prižgati. Skozi priprto ok-

ketu in takrat sem tudi za hip izgubil iz svetlobnega snopa truplo. Iz postelje se je slišal pridušen stok, rahlo premikanje in takoj nato strahovit krik. Baterija mi je padla na tla, kaj pa je bilo s pištolo, niti sam ne vem. Kmalu nato se je prižgala luč in niti takrat, ko me je za ramo nekdo prijel, nisem mogel zakričati, kaj šele, da bi mislil na rešitev. »Ubožček, kaj pa iščeš tukaj?«, je dejal topel Lizin glas in šele takrat sem odprl oči. Pred mano je stala soseda in se mi materinsko smehljala. »Oprostite, kaj niste mrtvi?« sem po daljšem odmoru spravil iz sebe. Samo začudila se je in sploh ni bila huda, ko sem ji povedal o nočni pustolovščini. Le pri kričanju se je rahlo zdrznila, potem pa je začela tiho pripovedovati o sebi.

Bilo je med vojno in tisti dan ji je bilo dvanajst let. Odkar je odšel oče v partizane, je minilo že precej časa in z materjo sta bili sami. Kljub temu, da so bili težki časi, je vedela, da ji bo mati podarila za rojstni dan nekaj lepega. Gotovo bodo piškoti, pa kaka ruta, ker je to dobila skoraj vsako leto. Vsa srečna je sladko zaspala in sanjalo se ji je o miru, pa o očetu, bratu in materi in sončnih travnikih, potočkah in drobnih ptičkah. Brat je padel v Rusijo, a v sanjah je še vedno živel tak, kot je bil prej, preden je odšel na fronto; velik, hudomušen in vedno nasmejan. Takrat je bilo svobode konec in pred sabo je zagledala črnega moža, ki ji je grobo potegnil odejo in se grozovito zadr. Zdel se ji je velik do stropa in na obrazu se je odražal krut in sadističen smeh. Liza je zakričala na vse grlo in po telesu jo je spreletel mraz groze. Mati ji je pozneje povedala, da je bil gestapovec, ki je iskal očeta. Čeprav jo je pomirila, se ji od takrat pogosto sanja o črnem možu, ki odpre vrata in s skoraj neslišnimi koraki stopi k postelji, ji potegne odejo, sama pa se od lastnega krika zbudi. Ta mora pa se skoraj vedno pojaviti po napornem dnevu, sredi noči in nepričakovano.

Ko pa sem jo vprašal, zakaj živi tako sama, pa mi je dejala, da bi mi povedala pa nima smisla, saj bi itak nič ne razumel, ker sem še baje premajhen. In niti najmanj me ni mikalo, da bi jo še kaj več spraševal.

Pomagal mi je, da sem splezal nazaj v svojo sobo, in ko sem zaspal, se mi je sanjalo o črnem možu. Pa nisem zakričal, le zbudil sem se ves izmučen in zjutraj sem imel vročino. Mama je sicer rekla, da je to od tega, ker se premalo pazim, in hodim po lužah tako, da imam vedno mokro v čevljih. Jaz pa vem, da sem se le ponoči prehladil, ko sem kar v pižami iskal morilca. Toda o tem sem molčal, ker bi se mi vsi smejali, mati pa bi me še oštela. Liza pa je tudi držala obljubo in ni nikomur črhnila niti besede, le oče se je čudil, ko je zjutraj prinesla našo lestev.

Od takrat pa me je minila želja po detektivskih pustolovščinah in takoj, ko sem ozdravel, sem vrnil izposojene kriminalke, brati pa sem začel Sosedovega sina, ker sem bil že tako z obveznim čtivom v zaostanku.

M. DREV

NEKE NEMIRNE NOČI

kamor bi lahko skrnil svoj pihalnik; napravil sem si ga iz lesa in ga počrnil s kremo za čevlje. Doma so se mi vsi smejali in me primerjali s pustno šemo, jaz pa sem vztrajno iskal priliko, kjer bi se lahko izkazal. A zgoditi se ni hotelo nič nenavadnega, kjer bi bilo potrebno posredovanje detektiva.

Neke noči, bilo je viharno vreme, ko topel veter pobira zadnji sneg in se po nebu podijo temni oblaki, ki me vedno spominjajo na temne packe črnila, ki so bile tako pogoste v mojih zvezkih, pa sem se na vsem lepem prebudil iz nemirnega sna. Še tedaj, ko sem bil buden in sem vedel, da je bil morilec s krvavim nožem le oseba iz sanj, sem ves drgetal od strahu. Počasi, da bi ne povzročil niti najmanjšega šuma, sem segel pod blazino. Ko sem otipal leseno pištolo, me je njena masivnost pomirila. Z levico sem zagrabil baterijo in še enkrat preveril vse stole, ki sem jih razmestil pri vratih, za vsak primer. Pogosto sem namreč bral, da se lopov splazi skozi okno v sobo ali pa si pomaga s ponarejenim ključem ter tako preseneči spečega detektiva. In takrat se mi je zazdelo, da sem zaslišal pridušen ženski krik, ki je prihajal iz soseščine. Srce mi je pričelo burno utripati in sam ne vem, kaj me je prijel, da sem se splazil izpod odeje, pograbil pištolo in baterijo in po breskvi, ki je rasla ob balkonu, splezal na dvorišče.

Veter mi je silil pod pižamo in takrat sem pričel drgetati. Verjetno zaradi strahu. Najraje bi se splazil nazaj v toplo posteljo, a me je prizanesljiv posmeh domačih, češ, saj ga bo minilo, nenehno podžigal. »Hočem jim dokazati! Zdaj ali nikoli.« sem sklenil sam pri sebi. Ravno ko je luno zakril velik oblak, je pri sosedi zopet zakričalo. Trdno sem se oklenil lesene igrače in jo s tresočimi koleni mahnil čez naš vrt dogdivščini nasproti.

Komaj dvajset metrov nas je ločilo od sosede Lize. Bila je stara kakih petintrideset let in je po materini smrti živela sama. Oče je pogostokrat pripomnil, kadar smo se pogovarjali o njej, da je čudaška, in da bo verjetno ostala

no se je čulo pridušeno stokanje, ki je spominjalo na zadnje znake življenja zadavljene žrtve. Potem pa je vse utihnilo. Zdelo se mi je, da čakam skrit že celo večnost, iz hiše pa ni bilo ne morilca, ne najrahljšega šuma, ki bi mi dal vedeti, da v njej sploh kdo živi. Liza je mrtva, me je spreletelo, morilec pa jo je popihal skozi zadnja vrata. Vedel sem, da ne smem čakati, ker bi žrtvi morda še lahko pomagal, ali pa vsaj po sledovih našel kriminalca. Vsak detektiv želi vso stvar videti pred policijo, ki vedno vse pokvari in jaz, ki sem bil dorasel celo samemu S. Holmesu, naj tako priliko izpustim iz rok. Po dolgem obotavljanju sem šel domov po lestev in jo komaj slišno pristonil na zid. Z desnico sem stisnil orožje, baterijo, ki bi mi lahko več koristila kot lesena igrača, pa sem si vtaknil za pas, da sem si z levico pomagal pri plezanju. Višje sem bil, bolj me je minevala prejšnja odločnost in prste so mi pričeli spreletavati mravljinčji od prekrčevitega stiskanja lesene ročaja. Ko sem se vzpel tako daleč, da bi lahko pogledal v sobo pa se je luna zopet skrila. Postalo je temno in obotavljajoče sem segel za pas po baterijo. Pritisnil sem na gumb in v stožcu svetlobe se je pokazal del spalnice. Omare so bile zaprte in vse je bilo v najlepšem redu. Umor iz koristoljubja je torej izključen. Počasi sem objel s svetlobo vso sobo, dokler mi ni luč obstala na razmetani postelji in na bledem Lizinem obrazu. Ležala je negibno in v sencih sem začutil pritisk krvi, ko sem se spomnil uboge sosede, ki mi je vedno dala bonbon, kadar sem ji pomagal prestaviti kak kos pohištva. In nikoli me ni zbadala, ker sem želel postati detektiv. Sedaj pa je mrtva in rahlo na jok mi je šlo, ko sem videl pred seboj negibno truplo, ki je umrlo v agoniji. Razmetana postelja je bila dovolj prepričljiv dokaz, da se ne motim.

Hotel sem ji pomagati, poskusiti vsaj z umetnim dihanjem, ko sem zlezal skozi okno v spalnico. Iz okenske police na tla sem kar skočil, ker pri mrtvecu ni več potrebna tišina. Precej je zaropotalo, ko sem pristal na par-

V T I S I I Z A L Ź I R A

(Nadaljevanje)

Clovek se čudi, kako je mogoče vzdrževati poleti ogromne črede v tej puščavi, kjer na prvi pogled ni videti nobene travice niti drevja, do redkih vodnjakov pa je na ure daleč hoda. Voda je tu največja dragocenost. Temu primerena je tudi higiena: voda služi v glavnem le za pitje in napajanje čred. Kako dobro bi se počutil marsikateri naš malček, ki ga njegova mamica že na vse zgodaj muči z umivanjem vsaj noska in uhljev. Tudi preoblačiti se mu ne bi bilo treba.

Ljudje, predvsem pa otroci (seveda le na revnem podeželju) spijo v glavnem na tleh, včasih pogrnjenih s kakšno preprogo iz rogoževine, največkrat pa kar na zemlji, oblečeni ponoči enako kot podnevi. Sicer pa so domačini predvsem pa nomadi zelo dostojanstveni ljudje, markantnih

postav in obrazov, ožganih in razoranih od sonca in vetra, ki poleti nenehno dviguje prave tornade peska in prahu, ga zvrtniči visoko v zrak in nato vse prekrije z drobnoplastjo prahu. Mnogo ljudi ima od teh puščavskih viharjev vnete oči, tudi mi nismo bili izvzeti. V nobeni deželi še nisem videl toliko slepcev kot tam. Vzrok za to slepoto verjetno ni samo pesek, temveč predvsem slabe higienske razmere in razne očesne bolezni (trahom in druge).

Ljudje so povečini siromašni, mnogo je brezposelnih, ker ni industrije pa tudi javna dela bolj malo izvajajo. Človek se sprašuje od česa žive mnoge, po družinskih članih zelo številne družine. Nataliteta je zelo velika; redkokatera družina ima manj kot pet otrok. Alžir je velika dežela, po površini približno desetkrat večja od Jugoslavi-

je, ima pa le približno 10 milijonov prebivalcev. Pri tem seve ne smemo pozabiti da več kot tri četrtine površine tvori puščava Sahara.

Ko se bo Alžirija »postavila na noge« bo lahko preživljala še najmanj trikrat več prebivalcev. Plače za nekvalificirane delavce so razmeroma nizke, razponi med kvalificiranimi in visokokvalificiranimi delavci so zelo veliki, mnogo višji kot pri nas.

Večina ljudi je nepismena. Zdaj so uvedli obvezen pouk. Otroci so v šoli ves dan; tu dobijo tudi brezplačno malico in topel obroček. Knjige so razmeroma poceni in zelo kvalitetne, le učiteljev je malo, ker ta poklic iz materialnih razlogov (enako kot pri nas) ni ravno mikaven. Tako zasluži osnovnošolski učitelj približno toliko kot nekvalificiran delavec v malo boljsem podjetju.

Alžiru posebno primanjkuje tehničnih kadrov, tudi zdravstvena služba je zelo šibka; zato sta ti dve panogi tudi najboljše plačani. Zdravstveno zavarovanje je podobno organizirano kot pri nas. Vsak zaposlen in tudi vsa njegova družina ima pravico do brezplačnega zavarovanja. Kako le izhaja njihov zavod za socialno zavarovanje s približno enakimi prispevki na zavarovanca, kot pri nas, ki jih plačujejo podjetja, kjer je zavarovanec zaposlen, če pomislimo, da šteje povprečna družina delavca, zavarovanca 10 do 15 članov in da vsi člani družine uživajo vse ugodnosti zavarovanja, otroci prejmejo otroški dodatek itd.!

Nezaposleni in pa večina kmetov si išče v primeru bolezni pomoči pri raznih zdravstvenih uslugah zelo drage in jih le redko kdo zmore plačati.

Življenje je v mestih precej živahno. Avtomobilski promet je velik, dosti je luksuznih avtomobilov najnovejših tipov: mercedes, citroenov — žab, peugeotov in renaultov. Alžir ima svojo tesarstvo, kjer montirajo znane »Katrce« (RHL). V mestih je v glavnem skoncentrirana tudi vsa obrt in trgovina. V vseh večjih krajih ustanavljajo moderne državne samopostrežne trgovine, kjer dobiš vse kar želiš. Poleg njih pa je še mnogo privatnih trgovcev in trgovčičev, ki vljudno in nevsiljivo (zares — kar je čudno za orient), prodajajo vse mogoče in nemogoče stvari — od žepnih baterijskih ventilatorjev, do rabljenih zarjavelih žebeljev in praznih konzervnih skatelj. (Nadaljevanje prihodnjic)

ZANIMIVOSTI

Evropska investicijska banka je ob koncu decembra 1967 odobrila Turčiji posojilo (5,6 milijonov dolarjev) za tovarno umetnih gnojil pri Samsumu ob Crnem morju.

V ZDA zopet narašča poraba titanovega belila. V Ameriki je devet velikih proizvajalcev TiO₂, ki ga pridobivajo iz ilmenita ali iz rutila. Od teh devetih proizvajalcev jih ima šest svoj lasten surovinski vir, so namreč finančno udeleženi ali pa so celo lastniki velikih rudnikov ilmenita in rutila v Ameriki, Avstraliji in Afriki.

V kemičnem kombinatu Tinaveni v Romuniji gradijo novo tovarno cinkovega belila s kapaciteto 5000 ton letno, ki bo začela obratovati v prvi polovici 1968. leta.

Poraba kadmija zopet narašča, posebno v ZDA in na Japonskem. Ceravno je produkcija v ZDA porasla za 8%, se je uvoz povečal za 58%; ZDA porabijo skoraj polovico svetovne proizvodnje.

Letošnji pust ni šel mimo našega kolektiva. Na sliki: dve simpatični maski, ali uganete kdo sta

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. s plamenom goreti, 8. rimska boginja jeze, 9. predzadnja črka, 10. kratica za profiavionsko zaščito, 11. avtomobilska oznaka Trsta, 12. del obraza, 14. slovenski tehnik, 15. šleva, baraba, fakin, 17. avtomobilska oznaka Spanije, 18. ton, zvok, 19. kičenje, lepšanje, krasenje, 20. popust, odbitek, 22. kvartaški izraz, 24. naprava za dviganje ladij iz vode, 25. veznik, 26. kratica za avto-moto zvezo, 28. avtomobilska oznaka Belgije, 29. geometrijski pojem, 30. imeti na sumu.

NAVPIČNO: 1. starogrški filozof, 2. kratica za Ljudsko republiko Slovenijo, 3. kratica slovenske letalske družbe, 4. starogrški basnopisec, 5. pesnitev, 6. lopov, zmikavt, 7. s teptanjem spraviti ven, 12. park, vrt, 13. močan človek, 15. nekdanji vladar v Rusiji, 16. tanka vrvica, 21. naziv za londonskega policajca, 23. vrsta noja, 25. steza, tudi znoj, 27. kratica za Zvezo mladine, 29. oziralni zaimpek.

1	P	2	L	3	A	4	M	5	E	6	T	7	I
8	R	A	X	9	Z	X	10	P	A	Z			
11	S	X	12	N	O	13	S	X	14	T	T		
A	X	15	A	P	I	16	N	X	17	E			
18	G	L	A	S	X	19	L	I	Š	P			
O	X	20	R	A	21	B	A	T	X	T			
22	R	23	E	X	24	O	G	X	25	A			
26	A	M	27	X	28	B	X	29	K	O	T		
30	U	M	N	I	Č	I	T	I					

